

ҚАЗҚИ ПАНИ ВАСИЛНИ З ҚАРПАТ

ІНТЕРСЕРВІС

Київ — 2020

Василина Янушевська-Шкрібляк
Казки пані Василини з Карпат –К., 2020,
ТОВ «НВП «Інтерсервіс», — 124 с.

ISBN 978-966-999-052-5

«Василина Янушевська-Шкрібляк — заслужена майстриня України, Заслужена майстриня України, в її домі існує музей вишивки, все вишито власними руками. Багато людей з усіх країн побували в її музеї. Її книжечки розходяться по всьому світу.

У цих казках показано про злі і добрі сили її казки засвідчують про автора, як про талановиту майстриню не лише вишивки, а й слова.

В цих казках відображено духовних і матеріальний світ гуцулів.»

Заслужений журналіст України, голова Верховинського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, В.В. Нагірняк.

Орфографію та пунктуацію збережено з рукописів авторки тексту.

ISBN 978-966-999-052-5

© В. Янушевська-Шкрібляк, 2020
© Інтерсервіс, 2020

Легенда-бувальщина, яку я присвячую Ірині Геннадіївні Бистрянській.

Живу в Карпатах ціле своє життя. Багато з-за молодих років мені хотілося повідати світу. Тому бачила сибірські ліси, і Чорне та Балтійське море. Виділа, як живуть люде за границею у Румунії, Польщі, Естонії. Усе це повіділа, але ніколи би була не подумала, що там би хотіла жити. Мої любі Карпати, ліси, гори, полонини — це моє рідне.

А вода джерельна чиста, як сльоза і солодка, як би з цукром, де це таке є на світі. Це лиш тут у Карпатах можна відчути чудовий запах цілющих квіток та смолистий цілющий запах смерек. Про Карпати можна писати безкінечно про дивовижну красу цього краю. Тут у цьому раю живуть люди — гуцули. Одягаються у барвистий одяг, якого ніде в цілому світі такого нема. Це все ручна робота і коли одягає гуцулка чи гуцул, цю одягу зразу перетворюється на красиву людину. Навіть стару бабу одінеш у цю одягу, дивишся бабуся помолоділа. В мене в домі є музей вишиванок. Тут все вишито моїми руками. Це мої вишиті картини, рушники,

дорожки, багато подушок, штори, салфетки, гуцульські сорочки. Приїжджають люди в мій музей з усіх куточків світу помилуватися рукотворством моїх рук. Деякі люди приїхають подивляться, погудуються і поїдуть, а їх забуваю. А є такі, що залишаються в моїй пам'яті назавжди і від них я одержую натхнення до моєї чудної праці і хоч вік уже не малий я знову вишиваю, щось нове. Узори переважно беру з голови, то вималюю на полотні, то природа показує свою красу і виходить вишивка. Багать людям розказую про бувальщину, про чугайстра та відьом, про цілющі зілля, що у нас ростуть, та про каміння на полонині Угорське. Це каміння височіє над смереками. Це восьме чудо світу, так кажуть люди, які приїжджають у Карпати, та їдуть подивитися на них. Колись я слухала старожилів, що це каміння не просто каміння, а що воно має чудернацьку красу і силу, лиш не усім дано це побачити. Казали люде, що деякі з них бачили і відчували цю силу. То вони розказують, що цих каменів треба іти з любов'ю до природи, до Бога з чистим серцем. І коли така людина доторкнеться до нього, та собі щось забажає, таким воно допомагає. Й ще говорили, що воно може світитись різними кольорами. Але це дано не всім бачити це чудо. Воно засяє лиш для тих людей, які люблять Карпати і вірять в їх чудодійну силу. Якось приїхали до мене туристи, було їх багато, велика група людей. І між ними я чомусь прикипіла очима до однієї з цих туристів. Звали цю чудо дівчину Іриною. Це життєрадісне дівча було настільки інтересною, що я розказуючи людям про гори про мої вишивки, про жит-

тя гуцулів, дивилась лиш на неї. Вона дуже файна, личко біленьке, а брови чорні. Її сині очі випромінювали таке світло, що навколо неї світилося все. Отакі бувають світлі люди, — подумала і вирішила одягнути Іринку у гуцульський одяг і сказала їй іти у гори в цьому одязі до каміння, най і “подивляться” на таку чудову дівчинку. Вона так і пішла послухавшись мене, то там і сталося чудо, яке я чула від старожилів. Коли вона доторкнулася до цього каміння воно засвітилось різними кольорами. Сяло каміння то червоним, то з другого боку синім, то зеленими кольорами. Коли Іринка прийшла з Угорського від того каміння, то я її не впізнала. В її погляді була така сила, така ласка і доброта, здавалось вона хоче співати, писати вірші, когось любити. Вона мені розказала, що коли торкнулася каміння почула від них тепло, яке розливалось по всьому тілу. Каміні відчули її добре серце, щирість до всіх, жалість до хворих, та повага до пожилих людей. Тому вони засвітились для неї. Це буває може і раз у сто років, а може і більше. Мені здається, що і я як ті каміні відчула душу цієї дівчини. Може і мені щось дано відчувати... людей, від цих гір, від цього каміння, яке я часто відвідую, їх добрих людей я навчилась від Карпат від природи любити їх.

Тому і Ірину виділила між людей.

1. Приїхала у Карпати
Дівчина Іринка
То всі хлопці тут у селі
Кажуть ізюминка

2. Має фاینі чорні брови
І личко біленьке
Сині очі, як те небо
Дівча це фاینеньке
3. Хлопці всі тут подуріли
Влюбились в Іринку
Та змагаються хто візьме
Собі за дружину.
4. Та Іринка лиш лукаво
На хлопців моргає
Та за кого заміж іти
Вона собі знає.
5. Вона лиш полюбить
Одного на світі
А всіх решту може
Просто пожаліти.

Казка про садинокого дуба

Величезний дуб садинокостояв серед поля. Сонечко ласкаво пестило його своїми променями, а легкий вранішній вітерець розчісував його густе листя. Повітря було вологе і чисте, дуб жадібно вдихав його всім своїм могучим стовбуром, насолоджуючись пахощами ромашок, васильків та арніки. Вітер колихав під деревом трави і роса скочувалась вниз і поїла землю, а близькі до верху коріння відчували ніжне доторкання живої волуги. Над кроною розкинулась величезна синява неба. І з свистом розрізали своїми крилами повітря ластівки, радісно вітаючи новий день.

— Ще один файний ранок..., прогудів Дуб, вдивляючись в округу і скинув з себе залишок сна. Він прошумів усіма гілками і усміхнувся. Виглядало радість була кругом. Вітер летів і листя Дуба тріпотіло, а вітер з цього весело сміявся, коли неперворне дерево хотіло схопити неслухняного вітрогона. Дуб хмурих брови, погрожував йому самою товстою гілкою, но в кінці кінців, тоже сміявся. Пташки з криками літали кругом, роблячи у повітрі різні творіння свого таланту, і у веселій перепалці сперечались, хто став ліпшим на цей раз. А внизу в траві тоже кипіло життя. Мурашки бігали туду-сюду, тягнули в свій мурашник маленькі камінці і на ходу обговорювали свої будівельні діла. Метелики, гордо літали

в гарних квітчастих убраннях, насміхаючись з сірих мух. Мишенята уважно виглядали з своїх нірок і понадіявши, що страху нема, вибігали і скоро перебираючи лапками бігли на пошуки їжі, що-то весело попискуючи тоненькими голосками.

Так пробігав кожен Дубочків день. Він спостерігав за жителями поля і насолоджувався своїм життям.

— Ух... Ну і день сьогодні видався..., раптом проказав хтось в гушавині листя.

— Хто тут? — запитав Дуб.

— Я — Бджола, — почулась не забарившись відповідь.

— Добрий день, — з усмішкою проговорив Дуб.

— І тобі добрий день, — відповіла Бджола і також усміхнулась.

— Я бачу, меду зібрала ти багато. Вирішила відпочити? — запитало дерево.

— Так. Квітки в самому цвітінні, так що потрібно облетіти якнайбільше. А що ти тут робиш?

Обличчя дуба витягнулось від здивування.

— Я тут живу.

— О! А де ти буваєш?

— Н-н-нідде. Тільки тут, — відповів Дуб, якимось зам'явшись з відповіддю. Запитання йому показалося дуже інтересним, і чогось він засоромився, ніби всі дерева десь бувають, а він ніде.

— Певне, що тобі тут скучно.

— Та ні. З чого ти взяла? — скоренько відповіло дерево. Тривога всередині нього почала наростати, появилося трепет, і легкий холодок пробіг по його гілкам.

– Ти все стоїш на одному місці, а я так багато бачила,
— похвалившись усміхнулась Бджола.

– І що — ж ти бачила?

– Я була майже скрізь. Ти знаєш що, на сході є місце, де скільки води, на скільки стає погляду! Його називають Морем! А в ньому живуть величезні риби! На його березі ростуть несказанної краси квіти. Від них іде дивний запах, який ми, Бджоли відчуваємо за багато кілометрів. На півдні цвітуть чудесні сади, де з часом виростають чудні плоди. А на півночі є високі гори, вершини яких круглий рік покриті снігом. Там живуть великі звірі, зовсім не схожі на цих, що є тут, різні диковинні птахи. Там зовсім другий край. Бджола ще довго розказувала Дубові про свої подорожі. Він захоплювався побаченими новими світами Бджілки, і від цього почутого смутнів...

– О так! А що розкажеш ти? — весело запитала Бджола.

– Я...я...

– Що ти тут робиш?

– Напевно живу просто.

– А я запилюю квіти і плодоносні дерева, щоби потім виростили фрукти. Ще я збираю квітковий нектар, із якого у нас у вулику роблять смачний мед. Зимом їмо не тільки ми, но і лісові ведмеді. Без нас, Бджолів не було би гармонії в природі..., — хвалькувато розказувала Бджола.

А Дуб потихонько опускав свої гілки... Від ранкової радості не залишилось і сліду...

– Ну все Дуб мені пора летіти, а то уже сонечко сідає.

Рада була з тобою познайомитись.

– Я також..., уже зовсім без настрою відповіло дерево.

Бджола розправила свої маленькі крильця, задзижчала і полетіла геть, вслід за своїми родичами.

А Дуб довго думав, ніяк не міг заснути. До зустрічі з Бджолою він так щасливо жив, радів сонечку, вітру птахам, всяким жучкам в траві. Но тепер його душу поїдали сумніви. “Невже так треба жити? Просто стояти і роздивлятись навкруги, слухати дурні розмови мурашок і мух, коли другі бачуть гори, дивні квіти і море...море...яке воно? Невже так буває щоби було так багато води? Я видів тільки ранішню росу, та краплі дощу, ну і маленькі болітця... А тут! Напевне, море — це мільйони болотець, з’єднавшись до купи! І риби! Як вони виглядають? Може вони схожі на воду? Прозорі? Або сірі? ... А гори! Як же може бути, що на них сніг лежить навіть літом? І ці дивні звірі?... Як же мені тепер бути?”

Ці думки перейшли в неспокійний сон. Ранком Дуб більше не радів досвітку, вітру, запахам... Він думав тільки про те, як гарно десь там. Весь світ потускнів для нього, а любимими заняттям стало фантазувати, як коли — небудь він попаде і в гори і до моря...

Рідне поле стало противним, а його жителі принесли одно невдоволення. Йому так хотілось утекти, схватись звідси! Він навіть пробував витягнути своє коріння, та де там, все пусто... Якось вночі Дубові приснився сон. О, щастя! Накінець його коріння піднялось і він біжить із свого поля радісний, довгожданним походом! Еге-гей!!! Яким вільним він себе відчув! Душа

летить! Весь світ накінець знову став гарним! Вітер знову грається з його листочками! Птахи кругом виводять прекрасні співи! І знову дихається на повні груди!

Він біг довго, і ...О, Боже! Ой воно — море!!! Це не мільйони водички, а мільярди! А як чудесно плещиться в нім риба! А оце неземний запах чудних квітів! Як хочеться залишитись тут назавжди! Но ні... А як же сади на сході і гори на півночі? І Дуб побіг знову, біг до тих пір, поки не побачив своїми очима і сади, і гори, і диких птахів, і звірів. Здається його щастю не було меж... І враз він почув плач.

– Що це? Звідки? — з журбою сказав він.

Перед його поглядом показала рідна поляна з жителями. Вони говорили, що нема тепер тіні в жаркий літній день. Вода, котру Дуб тягнув своїм корінням, більше їм не доступна. Вітер сумував, тому, що йому не було з ким гратися, а мухи і мурашки переживали, що більше ні з ким буде поговорити і по ночам подивитись на зірки. У Дуба враз так заболіло серце... Він хотів щось зробити і сказати... Но пробудився...

І так він тут, на своєму рідному полі. Сонце так — же ласкаво світить. Вітер весело підкліпує, вниз копаються мурашки. І враз Дубочку стало все зрозуміло. Зовсім не важливо, що ти робиш в своєму житті: просто стоїш, або облітаєш весь світ. У кожного своє призначення! У кожного своя роль, і вона дуже важлива. Тому всі рівні, і не треба комусь заздрити. Не важливо, малий ти чи великий. Ти частинка цілого, і без тебе все було по-другому...

Узнав все це, Дуб вперше за довгий час розкотисто засміявся.

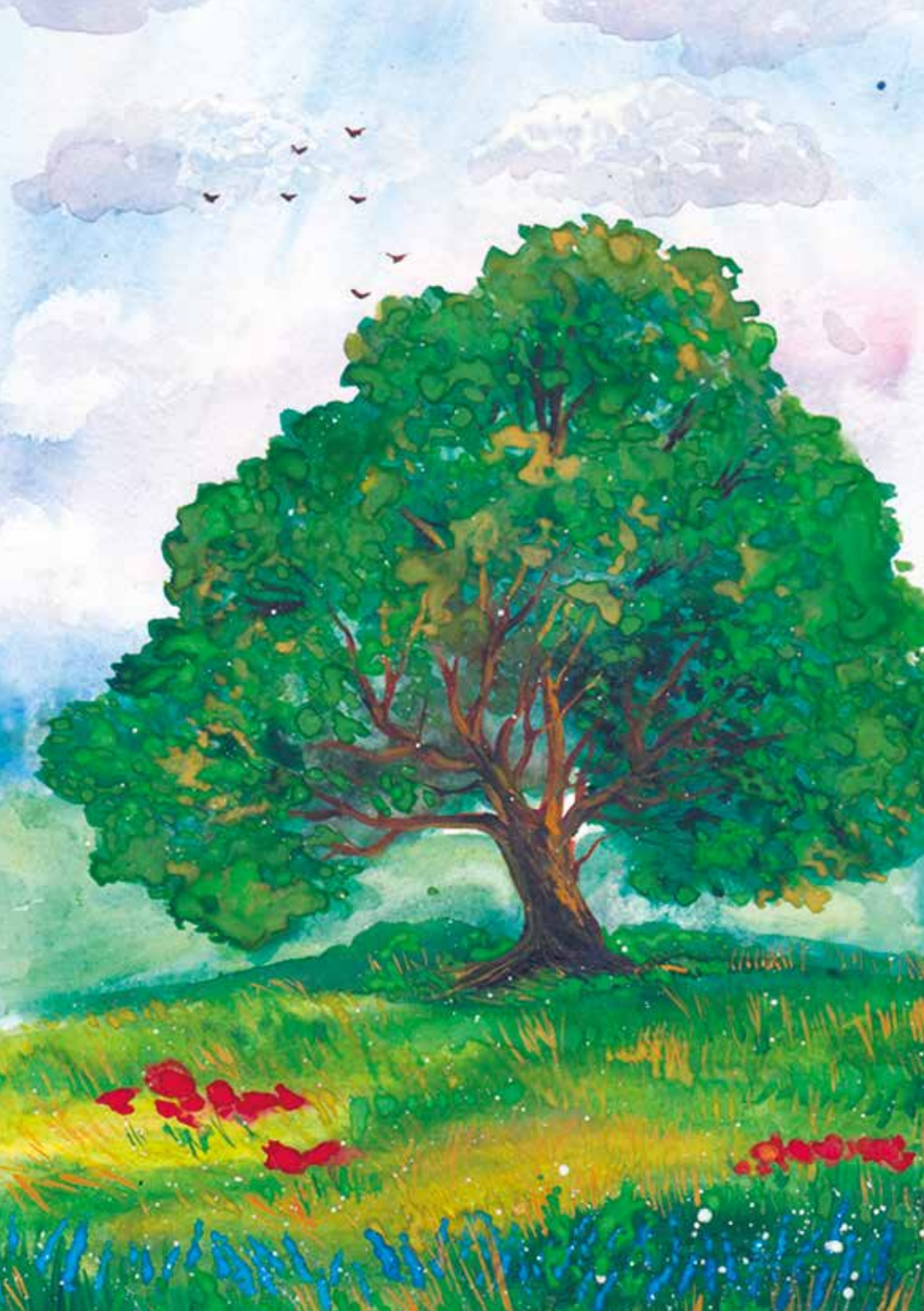
– Ще один прекрасний ранок! — радісно проказав він. Люби свій край, свою землю і все, що тебе оточує, то будеш щасливий і довго будеш жити!

„Люба земля“

Синє небо понад лісом
Тихе та безкрає,
Вітер листя рве на дубі
Й дерево схиляє.

Дзвін ласкавий у повітрі
Ніжно, ніжно плине,
Десь на дубі на вершечку
Чути спів пташини.

Скрізь життя на землі чути
Боже, Боже милий!
Звуки птахів і звірини
З лісу надлетіли.

Ціна розуму

Жили два товариші. Один був дуже багатий, а другий дуже бідний. Узнали вони, що десь високо в горах живе мудрець, і дарує всім хто дійде до нього скручену бумажку. В цьому папірці одно-єдине слово. Але прочитавши його людина перетворюється, змінюється її життя. А плату за скручену бумажку мудрець не бере нічого, це бажання того, хто що дасть, одержавши цей подарунок. Зрадів багач. Відрахував пару гривнів, вирішив, що цього досить за одне слово. А в бідняка не було грошей. Зібрав він все, що мав. І все переживав, що цього може замало, за то, що може змінити його життя.

Відправились друзі в дорогу. Скоро побачили бажану гору. Зустрів їх мудрець і дав по одному скрученому в трубочку папірцеві. Розкрутили цей скручений папірець, а там слово — “Любов”.

Багач скрикнув: “І це все? Я так далеко ішов, скільки грошей приніс за це слово!”

Усміхнувся мудрець: “Якщо думаєш, що багато заплатив, можеш забрати свої гроші”. Багач забрав гроші, залишивши лиш один гривень. “І цього забагато”, — подумав він.

А друг його подякував мудрецю і запитав:
– “Не мало я вам дав за папірець?”

У відповідь почув: “Кожен платить скільки, скільки рахує потрібно”.

Назад по дорозі багач сварив товариша:

– “Ну і дурний ти. Ти, що слова цього не знав? Все віддав, як тепер жити будеш?”

– “Мені любов допоможе” — відповів бідний.

Проходили роки. Багач все більше багатів. Об’їхав він півсвіту — гроші віддавав за скручені папірці мудрецам. Но щасливий так і не став. А товариш його поїхав куда ніхто не знав. Добрався багач до печери. Сказали йому, що тут живе мудрець, рівних якому нема. Поговорив з ним — і прозріння настане. Мудрець стояв плечима до багача. Обернувся. Пізнав багач в ньому свого товариша.

– Ти? Мудрець?

– Так, це я. А що тобі так дивно?

– Як же це? Що знаєш ти такого, що не знаю я.

– Нічого.

– Ти був у других мудреців розкажуй.

– А для чого? Я дізнався про одне — єдине слово любов. І це мені допомогло стати тим, яким я є тепер.

– Я тоже знаю це слово. І все — ж не став мудрецем.

– Ти мало заплатив за скручений папірець.

– Мало? Ти і цього не дав.

– Вірно. Но я віддав все, що у мене тоді було, сказав бідний товариш і запитав.

– Готовий ти і тепер віддати все?

– Все? Щоби стати бідним?

– Щоби стати щасливим.

– Ні.

– Тому чого ти прийшов сюди?

– Шукаю секрет, який допоможе мені.

– Ти так нічого не зрозумів. Прощай.

.... До цих пір багач скитається по світу, шукає заповітне слово...

Хочеш бути щасливим, трудись, живи чесно, і все в тебе буде, зійде на тебе Божа благодать.

Щастя зовсім не у славі,
Не в багатстві, не в грошах,
А в правдивій вірі в Бога,
В наших люблячих серцях.
Нагорода жде велика,
Будьмо чесні завжди ми,
Подарує Бог таланти
Боже нас благослови.

Казка про полонину, що зветься Угорське та Василюку

Було це давно. Є таке село, що зветься Зелене. Село це розташоване внизу, а навкруги ростуть високі смереки, що вічно зелені, як взимку, так і влітку. Ці смереки і гори, що височіють навколо цього села оберігають жителів, та їхні домівки від вітрів. Ці вітри проносяться поверх села високо в небі і жителям живеться добре і затишно. Високо в горах на полонинах ростуть цілющі зілля, якими люди лікуються. Жила в цьому селі дівчина Василюка, яка дуже любила свій чудовий Карпатський край. Якось вона взяла кошик і вирішила піти в гори назбирати грибів. А грибочки тільки почали появлятися після відпочинку землі, коли білою ковдрою снігу було все вкрите. Сніжок сходив з гір і скрізь було чути дзюрчання води, яка перетворювалась в великі та малі потічки. В лісі було досить вологи і де не де з землі виростали грибочки. Ходячи лісом шукаючи під смерічками грибочків, заглядала Василюка всюди, аби не дай Боже не заховався від неї грибок. Вона раптом почула, що хтось тихенько стогне. А що це таке чути прислухалась Василюка і підкрадалась все ближче звідки чувся той стогін. Дійшла до великого пня. Тут ще лежала величезна коло-

да, яку зламав вітер і вона вклалась біля пня. Розгорнула гілки маленьких ялиночок і побачила таке, що з остраху заціпеніла. Під колодою в ямі лежала велика ведмедиця, а біля неї сиділо маленьке ведмежатко і лапками протирало мордочку, а вона була мокра від сліз. Воно плакало не як людина, а тоненько попискуючи. Василинка так злякалась, що не могла говорити, та й з місця не могла рушити, щоб втекти звідси. Отак дивлячись на це сімейство у неї думка була лиш одна, як утекти, бо знала від бувалих охотників, що ведмедиця може вбити коли біля неї її дитинчатко. Але вона не гарчала і не рухалась, лиш дивилась своїми розумними очима на дівчину. Потім піднялась трошки і очима показала на лапку з якої стирчала, чи то стріла, чи якась велика скалка. Василинка повірила ведмедиці і духові Карпат, що їй тут нічого не загрожує. Поставила кошик на землю, взяла з нього ножика, яким різала грибочки і підійшла до ведмедиці. Та лягла розпростершись на землі і довірилась дівчині. Вона оглянула ногу і почала витягати з ноги скалку. Мудруючи коло ноги піт котився з неї градом трохи з страху, а трохи з напруги.

Трошки пальцями, а трошки ножем нарешті витягла з ноги ведмедиці цю скалку, що засіла глибоко в її лапі. Недалеко коло колоди було джерельце і Василинка тією водичкою промила рану з якої сочилася кров. Зняла з голови біленьку хустинку і перев'язала ногу ведмедиці. Ведмедиця ласкаво облизала руки дівчини і показала очима на пня. А маленьке ведмежатко підбігло до пня і під ним почало гребти лапками землю. Василинка зачу-

довано дивилась на це все і вже хотіла іти, коли це ведмежатко вигребло з під пня, якесь маленьке горнятко. Воно взяло це горнятко в лапки і поклато біля ніг Василянки. Ведмедиця і ведмежатко очима показали взяти горнятко, а в ньому щось задзвеніло. Вона відкрутила кришечку і побачила в ньому маленький дзвіночок. Витягла його і покатала ним. Він дзвіночко задзвенів і від нього луна пішла далеко лісом. Враз почали злітатись пташки, прискакали зайчики, білочки пострибували з гілки на гілку і завели такий шум та спів навколо дівчини, що вона весело засміялась. На душі було легко, вона відчувала, якесь незбагненне щастя. Взяла кошик, погладила ведмежатко, вклонилась ведмедиці і позвоноючи дзвіночком під супровід пташок пішла з лісу в долину до села, додому. В кошику було повно грибочків, це білочки наносили їй, аби вона з порожнім кошиком не поверталась додому. Вона була дуже щаслива, що зробила добре діло, врятувала ведмедиці лапу і маленькому ведмежаткові маму. Василинка дуже любить диких звірів і птахів, не поважає тих хто їх вбиває.

Любіть природу, диких звірів і птахів, вони будуть за це вам вдячні.

Місяць на небі і сонечко тепле —
Це все любити і довго мені жити.

Сім'я оленів

У горах Карпатах жив у лісі дикий Олень. Жив він в ущелині де не віяли холодні вітри, де було у нього тепле ліжклогово. Ходив він по горах гордовито піднявши до гори голову з прекрасною короною на голові. Ця корона це роги з одного боку сім пасемків і з другого тоже сім. Це означало, що йому сім років. Коли він виходив на пасовище, то це було велике щастя побачити таку красу. Це був гордий красень. Приходила осінь і цей красень виходив на гору і починав рикати по оленячому, кличучи собі подругу. Якось одного разу подаючи голос своїми риками, вийшла з лісу молода красуня олениця. Шерсть на ній виблискувала голубим кольором і була під стать красеневі Оленеві. Але з лісу вибіг другий красень, молодий олень і побіг до цього оленя, що стояв і кликав олениху. Був він молодий, агресивний і почав наступати на красеня оленя. Почали вони битися і був це бій за молоду оленицю. Бились, бились, аж роги тріщали у цьому двобої. Та нарешті молодий відчув, що сили в нього менше, то понуривши голову відійшов у бік. Олениця-красуня після цього двобою підійшла до переможця, потерлась до нього мордочкою і вони разом пішли у бік його проживання. Жили вони дружньо по сімейному і весною у них появилось потомство. Маленький синок Оленятко було здорове та дуже гарне. Його м'ягенька шерсть світилась голубуватим сяйвом. Сосало воно смачне тепленьке молоч-

ко з вим'я матінки і росло на очах. Ходили разом на пасовище і батько олень, та мати олениха оберігали його від лихих людей, які ходили зі зброєю в руках, та вбивали диких звірів, а найбільше полювали на оленів, щоб поживитись їх м'ясом та рогами. Та одного разу була це неділя вони спокійно паслися, сонечко ласкаво пестило оленятко, як розляглося біля батьків у траві. Раптом олені своїм оленячим чуттям відчували небезпеку. Це вислідив їх охотник, людина, яка не шкодує нікого. Таким людям не важко вбити і собі подібних, людину. Олені почали втікати, та зброя і добрий зір охотника враз скопив цю сім'ю. Кулі впились в їхні чудові тіла і вони впали мертві. Лиш маленьке оленятко, якимсь втекло, та прибігло до домівки де вони усі жили сім'єю. Перелякане воно забилося у хащі і там дрижало. З великих очей котились сльози і воно все надіялось та ждало, що появляться його батьки. Але вони не появлялись і воно дуже зголоділо, згадало мамине смачне молочко і так було йому страшно і жалко, що не хотілось, ні стояти ні десь іти. Боялось воно вийти із своєї домівки і так охляло з голоду, що вже не могло стояти і спотикалось. Та раптом воно своїми довгими вушками почуло якийсь шорох і насторожилось вслухаючись і подумало може це матуся несе йому молочка. Та раптом, щось блиснуло і біль пронизав його. Кров лилась з його грудей і воно стогнучи впало на землю, та навіки закрило свої великі очі з довгими віями. Це охотник, убивця його батьків, вислідив по слідах куди втікало оленятко і вбив його. Здер з ма-

ленького оленятка шкіру, мясо поклав у рюкзак і весело посвистуючи пішов у долину до своєї домівки. Через таких людей рідко можна подивитись, як пасуться олені, знайти їхні чудесні роги, які вони кожного року скидають у дарунок людям. І в них виростають знову нові роги, лиш на один пасимок більше. І так кожного року. Тепер це вже рідкість у Карпатах, бо розвелось цих охотників-убивць багато. І заради наживи вбивають оленів, диких кіз, кабанів. Нема таким людям прощення від Бога. На це все дивився Бог з високого неба і вирішив наказати таких людей, що нищать все заради того, щоб нажертись. Післав він своїх ангелів і вони оживили сім'ю оленів. Маленьке оленятко притулилось до маминого вим'ячка і почало ссати смачне молочко. Ангели гладили оленів, а вони дивились на них своїми великими очима і сльози радості котились у них з очей. Ангели — Божі послані пішли до тих людей і кожного наказували за їхнє злодіяння. Один з цих охотників скалічив ногу. Довго боролись лікарі за скалічену ногу. Врятували. Але він зрозумів, чому це так сталося, що він скалічився і з того часу ніколи не вбиває дичину, та всім розказує, що він скалічився через те що робив неправильні речі в житті. Другий охотник захворів на серце і уже йому не до походів на оленів. Третій пиляв дрова і відпилив собі руку. Отак наказав їх Господь і тепер най знають усі, що буде на них кара Божа, коли будуть стріляти у звірину, та вбивати оленів. Зло наказується, це доказано наукою і закон бумеранга існує.

„Мисливці“

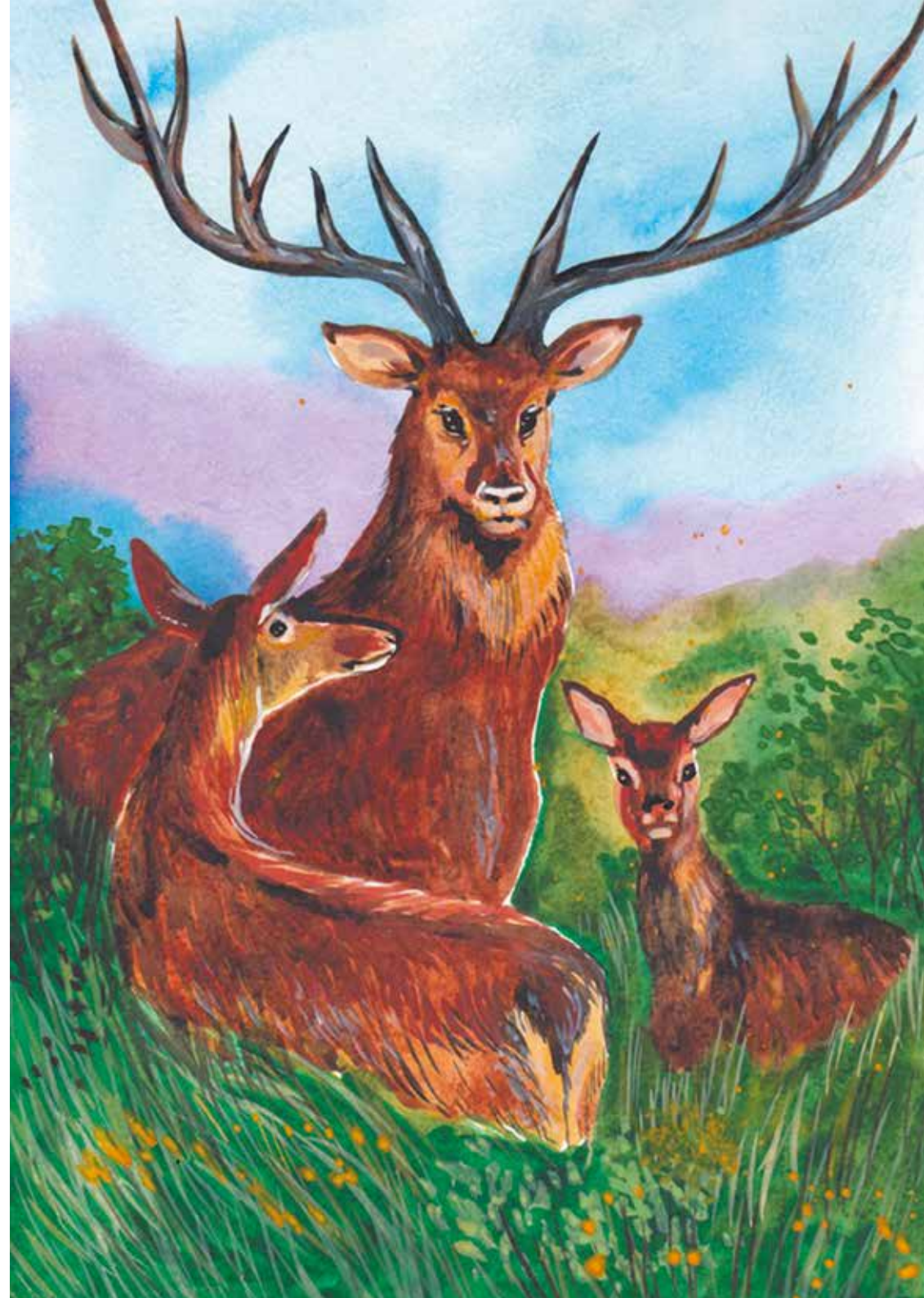
Ішли мисливці у ліс, де високі гори,
Щоб там звірину стрілять, а один говорить;
“А ми хлопці — молодці, не стріляймо в звірку,
Поохотимось й так, віддихнем в затінку.

Най ця дика звірина бігає лісами,
А ми нею полюбуємось і цими пляями.”
Послухались його хлопці, зброю поскладали,
Наносили хворосту й багаття розклали.

Поставали всі навкруг й пісню заспівали,
І до вогнику святого руки простягали.
Так тепло і весело і тіло нагрілось,
А багаття світить ясно й дуже розгорілось.

“А давайте, — каже Юра, — на клятву ми станем,
Що на дикого звірка життя не посягем.
Що не будемо стріляти в дику звіриночку,
Нехай бігає лісами в будь-якому куточку.”

І тад ватрою святою руку простягає,
Кладе Міша зверху руку, й Василь це вітає.
Отак троє мисливців таку клятву дали,
Ватра була їм за свідка, віват проспівали.

Ромашка

Жила дівчинка у гуцульській сім'ї. Були в неї тато і мати. Були вони добрі люди і пестили вони донечку з білявим волоссячком і називали її Ромашка. Росла, росла Ромашка і виросла красунею. Її біляве волосся переливалось, як золото та срібло. Очі сині-сині, та чорні брови додавали до її обличчя красу. Звали і люди її красунею, бо була найкраща дівчина в селі в горах. Була вона роботяща, лагідна та дуже любила квіти. Навколо її домівки росли чорнобривці, матіюли, гладіюси і багато інших, яких вона насадила в землю. Особливо любила білі ромашки, які росли у неї на городі та на полі. Одного разу проїхав вершник на коні і побачив цю красуню та влюбився в неї. А був він із сусіднього села одинак дуже багатий, та красень на все село. Дівчата задивлялись на нього, але він не дивився на дівчат. Був гордий, багатий, та знав собі ціну і хотів знайти таку дівчину, щоб лиш у нього була така, але сталось так, що полюбив Ромашку, а була вона з бідної сім'ї. Почав часто їхати в це село, аби побачитися з цим милим дівчам. Він видів, що живе дівчина в бідній хатині і землі в них було небагато, то не знав як до цього віднесуться його багаті батьки. Але не зміг розлюбити дівчину мусів признатися своїм батькам, що полюбив бідну дівчину, та хоче на ній женитися. Мати, як це почула, та в крик, почала розраджувати сина від такого родичання з бідними людьми. І вирішили з батьком не дозволяти зустрічатись з дівчиною. Але його

тягло як магнітом до неї, та й Ромашка полюбила хлопця і виглядала коли приїде. Вирішили побратися і він сказав своїм батькам, що будь що жениться на цій дівчині, що як вони заперечують він уже ніколи не оженився на іншій. То як батькам хлопця не хотілось цієї невістки, а мусіли дозволити синові женитись на Ромашці. Заслали старостів, відгуляли весілля і Ромашка мусіла привикати до іншого життя в чужій хаті і бути невісткою. Не злюбила її свекруха з першого дня, як вона переступила поріг їхньої хати. Але вона терпіла лихі погляди, покрикування. Ховала від неї смачну їжу, та про відпочинок годі було й думати. Коханому чоловікові не вміла і не хотіла скаржитись і так терпіла навіть і побої свекрухи. Надіялась та ждала вона дитинку, яка скоро мала народитись. Вона думала свекруха полюбить онука, та менше буде знущатись над нею. Народився чудесний хлопчик з білявим волоссячком, як в матері. Свекруха це бачила і не наближалась до внука. Одного разу покупала Ромашка синочка, запеленала, та поклала в ліжечко спати. І в той час свекруха крикнула на неї — “іди принеси води з криниці”. Побігла Ромашка оп воду, а свекруха взяла дитину, розпеленала, та поставила голеньке дитятко на вікно, відкривши його, щоб вітер провіяв дитинку. Вітер був холодний і дитинка здригнулась від холоду і заплакала. Ромашка почула плач дитини і з повними відрами води побігла, та побачила дитину на підвіконні. Вхопила синочка притисла прохолодне тільце до грудей та знову запеленала. Вночі у хлопчика почалася гарячка, його трусило, а на ранок він помер. Побігла Ромашка в поле,

рвала коси на голові і страшно кричала з болю серце розривалось. І враз сталося чудо. Блиснула блискавка та влучила просто в Ромашку. Перетворилась вона на білу квіточку ромашку — невістку. І з того часу ромашки в полі ростуть по одній. Буває вже темна осінь, холодні дощі і квіти польові вже повідцвітали, а на полі де не де, в полі біліє одинока квіточка ромашка. А злу свекруху Бог наказав і вона перетворилась на страшну бабу. То всі люди цурались з страху обходили десятою дорогою як бачили її, що десь ішла. І вона зі злості пішла у ліси, та там десь і пропала безвісти.

„Невістка-Ромашка“

Цвіте білим цвітом невістка-ромашка
Так квіточку білу в народі зовуть,
У полі широкім трава достигає,
І там одиноко ромашки цвітуть.

Невістка-ромашка прийде в мужа хату,
Свекруха там гляне на неї скоса,
Пелюсточки стулить невістка-ромашка,
Упаде на землю гаряча сльоза.

Така вона доля в ромашки-невістки
У полі біліти одній,
І серце своє у покорі тримати,
Терпіти матусі чужій.

Мої курочки

Місяць січень. Тріскучі морози почалися ще з половини грудня. Заметілі такі, що ці холодні вітри понамітали кучугури снігу, що місцями неможливо було пройти, бо снігу було по пояс і вище. Птахи поховались десь по своїх схованках від негоди. Бідні птахи, холод і голод виснажили їх і вони були такі легкі, що коли вони літали їх крила нічого їм не допомагали, заносило їх вітром мов пір'їни. Птахи які зимують у горах Карпатах взимку бідують. Вони голодні і тому летять до людських осель, до людей, що в них живуть, надіючись на якусь поживу. Але не всі люди жаліють птахів, гонять їх кидаючи в них палицями. І не думають як їм живеться в холоді та голоді. У них нема теплої домівки, та пічки, щоб погрітись. У мене біля хати висять на деревах кормушки для пташок — горобчиків, синичок, снігурів та інших пташок. Я кожен ранок виношу їм поїсти — крупи, соняшника, хліба, несоленого сала. А ще хочу написати за ворон. це досить розумні птахи, хоч їх і не люблять люди, гонять та називають злодюжками. А я взимку також їх підгодовую. Ранком коли іду в сарай до худоби, ворони до точності знають, годину коли маю виходити з хати. Одна ворона сидить на дереві, що росте біля хати і дижуристь. Коли я появляюсь вона починає каркати, тоді з усіх сторін злітаються ворони, бо вони знають, що дам їм поїсти. Я знаю, що це розумні птахи і коли я припізнюсь з їжею для них, тоді я кличу їх і вони чують мій

голос, вилітають з своїх схованок і летять до мене, а я даю їм поїсти. Вони мене не бояться, я з ними розмовляю, а одну слабеньку взяла в хату, то вона скрізь літала за мною, навіть у магазин. Сусіди сміються з мене, що я скликаю ворон. А я їм кажу, що це мої курочки. Літом, коли мої кури ходять по полю, ворони їх оберігають від яструба та лисиць. Коли у полі їхнього зору появляється яструб чи лис і пробує напасти на мою курку вони миттєво злітаються з криками каркання і нападають на яструба, аж з нього пір'я летить. Це ворони віддячують за їжу взимку, вони це добре пам'ятають. Це не брехня. Та хоч немало за зиму з'їдають вони кормів, але і мені Бог допомагає, та дає, що не голодаю, а маю вдосталь їжі. У природі не буває просто так, це все правильно, гармонійно.

Любіть птахів, підгодовуйте їх, Дай Боже, аби ніхто ніколи не був голоден.

Рибка форель

У Карпатах пливе річка Черемош. Початок її високо в горах. Вода чиста, прозора та прісна, пливе вона з гори в долину і тому вода тече швидко. В цій річці та в її чистій воді водиться риба форель. Гуцули її називають царською рибою. Через річку є кладка. Перейшовши кладку, стежка веде під гору, де живе дівчина Олеся. Ходила через цю кладку-місточок дівчинка до школи і кожен раз коли переходила на другий берег ставала по середині і кидала в річку крихти хліба, або печива, підгодовувала рибку яка плавала в воді під кладкою. І форель так привикла до такого лакомства, що кожен раз з чистої води дивилась вгору. Рибки і великі та маленькі Олеська бачила, як вони плескались у воді, виблискуючи своїми чешуйками і аж підстрибували із води вгору, ніби хотіли дострибнути до дівчинки на кладці. Так продовжувалось дуже довго. З малої дівчинки Олеська виросла на дівчину-красуню. Та все одно вона продовжувала підгодовувати рибу. Одного разу річка повністю замерзла і ідучи через кладку Олеся побачила, що під прозорим льодом стручи б'ються в лід відкриваючи свої ротики. Леся зрозуміла, що їм недоступний кисень. Вона бігом побігла додому, взяла сокиру і почала рубати лід, щоб зробити ополонку. Прорубала і побачила, як стручи звідусіль припливали до ополонки і вдихали кисень. Олеся кожен день слідувала за ополонкою, щоб вона не замерзла і вдячна

риба вимахувала хвостиками, аж бризги летіли прямо в обличчя дівчині. Ішов час і дівчині уже не треба було прорубувати ополонку, надворі було тепло і риба знову весело плескалась в воді під кладкою. Одного разу Олесья ішла через місточок і з подивом побачила, як стручи наче пішли в танок. Було рибин багато і вони кружляли по колу. А посередині одна велика рибина держала, щось у ротуку дуже блискуче. Рибки наче кликали Олесью зайти у воду до них. І вона полізла в трохи прохолодну весняну воду і занурила руки та гладила рибок, торкаючись їхніх поплавків. Вода їй була вище колін і рибки тицяли ротиками в її ноги показуючи, щоб вона взяла собі то, що блистить у великої рибини в роті. Олесья занурила обі долоні в воду і в її пригоршні рибка опустила блискучий камінець. В цей час рибки відплили від дівчини, а вона стояла в воді і роздивлялась на чудо-камінь. Вийшовши з води пішла додому показала батькам, що їй дали рибки. А вночі їй приснився сон, що цей камінець принесе їй великий успіх у житті та щире кохання. Приснилось також, що рибки їй це подарували за те, що вона багато років їх кормила і що врятувала від смерті коли замерзла річка та їм не було чим дихати.

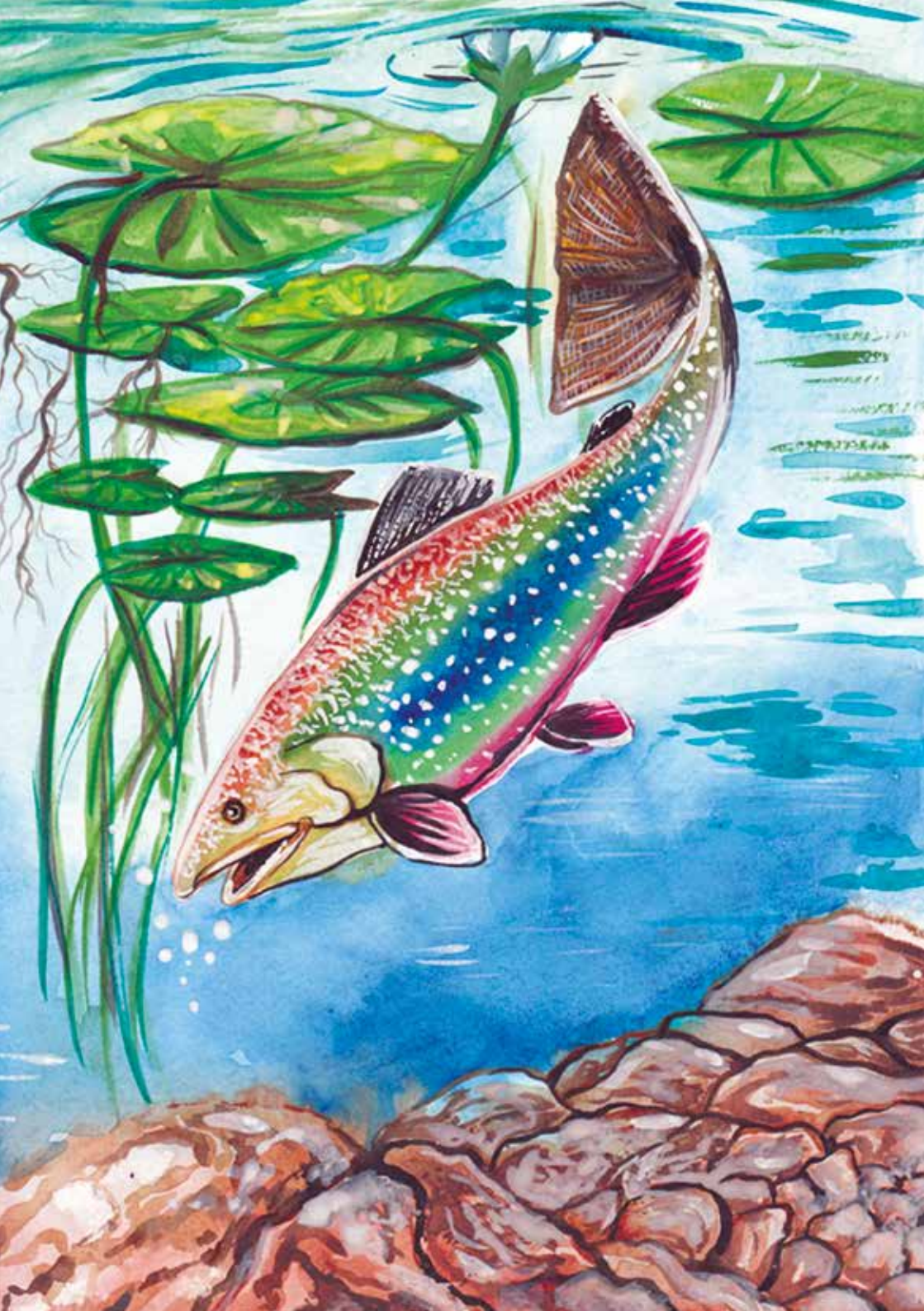
І так сталось скоро до Олесі підійшов дуже гарний хлопець. Їхня дружба переросла у кохання. Обое дуже щасливі і удача не покидає їх. І коли вони вдвох переходять місточок не забувають кидати рибкам корм. Рибки радіють вискакують поверх води, це вони радіють за Олесью та її хлопця.

„Олесья“

Леська — дівчина гарненька,
Така гарна, чепурненька.
Коли в хаті, як дзвіночок,
Чути її голосочок.

Хай буде Леська щаслива,
Така добра, така мила,
Най коханий її любить,
Вона милого голубить.

Шурашка

Жив поживав Мурашка. Жив він один сім'ї в нього не було. Ходив він лісами, полями і все думав, що треба би мати сім'ю, але для сім'ї треба багато працювати, а йому неохота. Але якось ішов він по полю, а там люди косили траву. Та раптом коса зачепила мурашник і вершечок його знесла. Став Мурашка і дивиться, що роблять мурахи, які живуть в цьому мурашнику. Забігали мурашки скоренько, хто хапає кокон оповитий білими пелюшками, та кудись несе його, хто тягне каменяку, а хтось глину і скоренько зводять новий дах над мурашником. Всі бігають, навіть не ходять і не зазять, а бігом бігають. Подумав Мурашка піти попроситися до них допомогти їм у будівництві полагодити дах на мурашнику.

– Гей мурашки, візьміть мене до себе на роботу!

Мурашки ніби його не почули і продовжували свій нелегкий труд. Але все одно Мурашка побачив, що пару мурах стали при вході до мурашника і взяли за лапки. Мурашка зрозумів, що вони його почули та зразу виставили охорону, щоб чужинці не потрапили до їхньої домівки.

– Мурашки, прокричав він, я до вас з добрими намірами, не проганяйте мене, я буду вам допомагати!

Порадилися вони між собою своєю мовою, та розступилися зробивши для нього прохід. Взяв він на свої плечі каменяку, більшу за себе, та поніс туди, де другі мурашки клали камінці, щоб була зверху укрівля. Трудився він

з усіма до темної ночі, а потім його покликали на вечерю. Разом з усіма поїв, посидів та уклався тут спати. На другий день його уже ніхто не проганяв і працював разом з усіма. Йому це сподобалось. Велика сім'я, усі дружні, допомагають один одному. У кожного є завдання, що робити, куди бігти і так день у день у роботі проходили дні за днями. Але пройшло тепле літо, почались дощі та морози. А потім випав сніг, покритив своїм покривалом землю. Мурашки полізли в глибину землі, де вироблені були тунелі, та один за одним полізли вниз. Внизу було тепло та затишно. Полягали вони там та поснули всі, аж доти поки не зійде сніг і не прогріється від сонечка земля. Весною мурашки повиходили наверх та знову взяли-ся до роботи. Будували нові мурашники для своїх дітей, та для себе самих. Народжувались молоді мурашки і їм треба було де жити. Мурашка взяв собі за дружину одну з цих мурашок, то так і лишився з усіма разом працювати. Уже йому не хотілось самотньо мандрувати світом. Він зрозумів, що жити в сім'ї і дружно працювати, це набагато цікавіше ніж нічого не робити і ходити по світу самотньо. Найдорожче в житті це дружня сім'я.

Казка про відьму

Василинка жила під горою Шкорушний. Називали її дівчина з пасіки. А з пасіки тому, що її тато обходив велику пасіку. Бджоло родин було багато, сто п'ятдесят вуликів. Жили вони в колибі, бо ще хати збудованої не було. То там жили якийсь час і їсти варили і спали. Вогонь горів серед колиби, а в стелі був отвір куди виходив дим. Покрівля була з смерекового луб'я віконця малесенькі, а двері з смерекових дощок. Вогонь горів і від нього було тепло і затишно, хоч не було, як тепер меблів, величезних вікон та великих удобств. Було в неї два брати Іван і Юрій. Вечорами коли вже уклалися до сну після трудового дня, починалася розповідь тата про різні бувальщини. Телевізорів тоді ще не було, та світла електричного у селах ще також не було, то дивлячись на вогонь слухали розповіді про всяку життєву долю, про природу Карпатського краю. Розказував про відьом, про Чугайстра, що живуть в цьому краю. Вдень показував нам, як родяться бджоли, як у них відбувається весілля. І дійсно варто всім, хто не був на пасіці послухати як гуляють бджоли своє весілля. Та якось слухаючи ми поснули під розповіді батька, а умів він розповідати, що і телевізора не треба. Та жаль нема тепер цього голосу, щоб знову почути. Дуже цікаво було слухати про відьом, про Чугайстра, про звірів та птахів.

Ото вони поснули, а Василина пробудилась від почутого, що хтось ходив по даху колиби. А було то взимку і

вона чула як хрупотів сніг. З страху уже не могла заснути, а ранком вона сказала, що хтось ходив по даху. Брати з неї посміялись, сказали що це сон, але вона упевнено говорила, що це не сон. Повибігали вони дивитись на дах і від здивування аж роти порозкривали. На даху на білому снігу виднілись маленькі дитячі сліди. Тато подивився і сказав не треба цього боятись, це приходила лісова відьма. А якось тато відкрив дашок на вулику і покликав подивитись, що заховала лісова відьма під дашком. Це було цікаве чудо. У малесенькій посудині, зробленій з березової кори було масло від корів. Посудина була як половина пальця, а робота цієї посудини була точно, якби її зробив ювелір. Пасічник — тато сказав не можна це брати, це відьма собі зробила на запас їжі, прийде по це і собі забере. То так і було, якось тато подивився, а посудини з маселком вже не було. Багато в горах Карпатах є містичного, цікавого. Гори треба любити і вони також віддають свою любов людині. Гуцули знають, що не можна порушувати сон гір, коли їх покриває товстим шаром снігу. Не треба тоді йти в гори, бо можна і загинути, гори люблять людей, але не люблять тих хто їх не поважає, та сміється. Але попросиш гори і вони допоможуть вийти на їхню вершину, і звідти подивитись, яка краса навкруг. Все покрите білою ковдрою з сліпучо білим сріблом, що аж в очі ріже.

З повагою до гір та любов'ю до них іди в гори, тобі допоможуть і духи лісові також. Були випадки коли туристи збивались із стежки і блукали. Тоді Чугайстер допомагав і виводив на дорогу.

Стоять в нас гори, як титани,
Й ніде нема в світі краси.
Щоб з цими горами зрівняти,
І в нас незаймані ліси.

Глухар на дереві туркоче,
І дивна папороть цвіте.
І кожен день тут відьма бродить,
Вінок на голову плете.

І під смерекою густою,
Чугайстер відьму хоче обнять,
Він дуже любить свою дику,
І про туристів розказать.

Правда-казка про бджілок

Якось на день народження подарували Василькові фотоапарат. Дуже радіє він цьому подарку і все, що є ін-тересне фотографував. Дуже він захопився фотографія-ми з тим, що росте на землі, квітками, комахами, сме-реками. Та якось звернув увагу на бджілку, яка своїм хоботком тикала у середину квітки і там щось смоктала. Фотографував її, а потім побачив другу бджілку, яка зби-рала з квіток жовтенький пилок, та ліпила його до своїх ніжок і коли було пилку багато на ніжках вона летіла з своєю ношею до вулика. Інтересно, як там у вулику по-думав хлопчик Василько. Пішов він до пасічника діда Юрка, та попросив його, щоб він показав це бджолине царство.

– Діду Юро, покажіть мені, як там у бджолиній ха-тинці живуть бджоли, та як вони працюють...!

– Іди Васильку сюди, та дивись!

Узяв дід Юрій димар, роздмухав його аби він димів і тим димом обкурив бджіл, аби вони не були агресивни-ми, та не кусалися. Бджоли заспокоїлись і тоді дід Юрій показував та розказував хлопцеві як живе родина бджо-лина. Витягнув одну рамку з вощиною, та показував і розказував як бджілки роблять комірочки для меду, другі кладуть пилок у комірчку, бо це корм маленьких бджілок діток.

– Васильку, каже пасічник, пилок це без цього не ви-росли би маленькі бджілки. Вони не вижили б якби цьо-го не було, це як молоко для дитини. Велика продовгува-та бджола — це матка, яка несе яйця, а з них виростають молоді бджілки. Бджоли заливають солодкий нектар, що беруть з квіток, запечатують комірчку воском. Бджо-ли великі трудівники, вони літають без упину, та несуть солодощі для людей та бджіл на зиму. До того мед, це лікарство, від різних хвороб. У вулику великий порядок та дисципліна. Усе робиться правильно, з воску який бджоли також самі роблять, вони виробляють соти в яких роблять комірочки, прополісом їх заліплюють, та дірочки між рамками, аби у вулику було тепло і сухо. Прополіс це велике лікарство і це все роблять бджоли, це все велика наука.

– Дивись Васильку, каже пасічник хлопчикові, на льоток, це ніби ганок, вхід у вулик. Там стоять солда-ти охоронці — це бджоли. Вони стоять на льотку і спо-стерігають, аби чужі бджоли не залетіли у вулик. Бо хоч би одна бджола, якось пролізла у вулик вона все вивідає, та розкаже другим бджолам. І другі бджоли зберуться нападуть і поб'ють багато бджіл у вулику, а мед закра-дуть. Тому там сильна охорона. Дивився Василько, чу-дувався, що таке може бути між бджолами. Він фотогра-фував бджіл у щільниках діда Юрка та тих охоронців на льотку, як вони перевіряють кожну бджілку яка заходить у вулик. Дивився хлопчик та і забув, що спішать, а він їм заважає, то одна сіла йому на чоло та й вжалила.

– Ой, ой — закричав хлопчик з болю, та втік, а дід

Юрій сміявся, аж сльози котились з його очей та заспокоював хлопчика.

– Не бійся Васильку, вона тебе вжалила і це тобі печатка на пам'ять про бджіл, лиш шкода, що після вкусу бджілка гине. Коби всі люди були такі роботящі, як бджоли, то не бідували би ніколи.

Казка про чарівну дудочку

Жили собі чоловік і жінка. Було у них двоє дітей — хлопчик, якого звали Іванко і дівчинка Марічка. Відчула жінка, що знову буде мати дитину і дуже зажурилась. Бо тяжке життя, а тут знову дитина. Але що поробиш — народився синочок, якого назвали Іванко.

Змалку цей хлопчик був дуже цікавою дитиною, все щось співає і замріяно дивиться то на небо, то на ліси. Коли підріс, став ходити до лісу і звідти приносив до хати якесь патиччя. Ото сидить днями біля того патиччя і вирізає дудочки, а потім бере то одну, то другу і дує в них і йому все виходить, співає дудочка та виводить якусь мелодію. Бачить це мати і журиться, видно з цієї дитини не буде газди, хіба музикант. Але в Іванка був дід пасічник і взяв його до себе на науку, кажучи: “Будеш учитися бджолярства. Вивчишся, то завжди будеш мати що полизати солодкого”.

Учиться Іванко, слухає діда, щоб усе запам’ятати. От приходить мати на пасіку і питає свого тата: “А як там мій Іванко, учиться, буде з нього пасічник?”. Дід подивився на неї і каже: “Не буде з твого сина пасічника, з нього буде музикант. Я йому розкажу, а він мене слухає, а думки далеко. Стане біля вулика, а пальці так і грають по дашкові на вулику.”

Так і не вийшов з Іванка пасічник. Залишив діда з його бджолами, а сам подався до лісу. Ходив лісом, ходив і все шукав такого дерева, аби зробити музичний інструмент. Коли це дивиться, росте якесь дерево, тоненьке і дуже гладеньке. Коли лиш доторкнувся, щоб зрізати його ножем, а дерево каже: “Ой”. Він подумав, що йому вчувається і знову хоче різати, а дерево знову: “Ой”. Так повторилось кілька разів, поки Іванко зрозумів, що то дерево ойкає. Тоді він заговорив до деревця, кажучи: “Відізвися до мене, хто ти, інакше я тебе зрубаю, зроблю з тебе дудочку”. Воно й заговорило: “Не риж мене, я душа утопленої дівчини. Я тобі подарую чарівну дудочку і вона принесе тобі щастя.”

Подивився Іванко — на сучку висить дудочка, взяв її подув і подув у неї. З дудочки полилася така чарівна мелодія, що всі пташки позліталися до нього. Звідки появились олені, ведмеді, вовки, зайці і різна звірина, що живе в лісі, почали навколо нього витанцьовувати. Перестав Іванко грати — все від нього віступилось, лиш величезний ведмідь сидів і дивився своїми розумними очима на Івана. В очах ведмедя Іванко прочитав якийсь сум і йому стало шкода ведмедя. “Дякую тобі, загублена душе, — сказав він до деревця, — а ти, ведмедіку, коли хочеш, іди за мною і будемо подорожувати по горах Карпатах”.

От ідуть вони горами, переходячи з верха на другі верхи. Навкруги гори, покриті зеленими лісами — великі поля, покриті травами соковитими. Ці поля звуться полонинами. На полонинах випасаються вівці, корови,

коні. Весело в полонинах, а ще веселіше стало від того, що Іванко іде по горах і виграє в свою чарівну дудочку. Виходять вони на високу гору, а там перед ними по-стали такі тумани, що нічого навколо не видно. Дійшли вони до темного лісу, де дерева стояли так щільно, що пролізти було неможливо. Іванко хотів обійти цей ліс, але ведмідь враз почав ламати чагарники і дерева, роблячи прохід. Іванко дивився і не розумів, що хоче ведмідь і чому він враз почав ломитися в цей ліс, коли він весь час ішов собі потихеньку за Іванком. Ведмідь про-робив дорогу для Іванка і очима манив його за собою.

Пішов Іван за своїм незвичайним другом і так ішли вони дуже довго, проробляючи дорогу. Коли це враз щось засвітилося, аж очам стало боляче. Дивиться Іван — стоїть прекрасний палац — там люди, одні стоять, інші сидять і сплять. Так у яку би кімнату не зайшов — всі сплять. Пішли вони в сад, а там звірі і птахи сплять. Дивиться Іванко — під деревом спить велика ведмедиця, а його друг ведмідь підійшов до неї і почав сильно ричати, але вона і вухом не поворухнула, не почувала його.

Сумно стало Іванкові і страшно. Пішов він далі садом. Дивиться — стоїть капличка, а в ній навколішки молиться дівчина, та така гарна, що не мож на неї дивитися з жалю, бо вона хоч руки склала до молитви, а уста не ворухнуться, бо вона спить.

Так йому сподобалася дівчина, що не може відійти від неї. Почав він кликати — не чує, почав кричати — не рухається, доторкнувся до неї, а вона неначе кам'яна. Заплакав хлопець з жалю і розпачу, що не може нічо-

го зробити, та тут до нього підійшов ведмідь. Дивиться ведмідь на нього своїми сумними очима і щось бурмоче, показуючи Іванові на пазуху. Іван відразу не міг зрозуміти, що хоче його друг ведмідь, а потім здогадався, що в нього за пазухою дудочка. Вийняв її і заграє. І тут таке сталося, що аж у вухах залещало. Птахи почали співати, кожна по своєму, звірі почали стрибати з радості. А ведмідь побіг, що Іванко і не зрозумів, що з ним сталося. Коли дивиться, повертається він не сам, а з ведмедицею, що лежала під деревом, коли вони прийшли у сад. Ставши на коліна ведмідь і ведмедиця перед Іваном, а з очей котились сльози радості.

Бачить Іванко як з каплички виходить дівчина, мов зіронька ясна, та така гарна, що Іванко не міг насмілитись підійти до неї. Підійшла вона до Іванка, взяла його за руку і повела до палацу. Зайшли вони до палацу, а там їх зустрічають з музикою, розстеляють перед ними килимову доріжку і ведуть до трону, де стоять дві царські корони.

Постав перед ними старий чоловік з довгою сивою бородою.

— Ну, Іванку, чи полюбилась тобі моя дочка, чи згоден взяти її за дружину і бути царем над нами? — спитав і вклонився Іванкові старець. Вклонився й Іванко йому і каже.

— Полюбилась мені твоя дочка і я беру її собі за дружину. А царем над вами не буду. Звірі, птахи і люди нехай будуть вільні, не потрібно над вами царювати.

Всі зраділи його словам і стали гори Карпати з усі-

ма мешканцями вільні. Іванко з дружиною не захотіли жити в палаці серед лісів, а пішли на полонину, що зветься Угорське та побудували хату і зажили в любові, радості та роботі. Завели худобу, мали доста молока та виготовляли з нього сир, бринзу, масло. Народилось у них два сини красені. Були з них усіх файні газди. Іван часто грає у свою чарівну дудочку і люди радіють, чуючи гарну мелодію, що розноситься навкруги і кажуть: “Це музикант Іван грає”.

Звуками заповнена
пісня чарівна
Лагідним відгомоном
стелиться луна

І від задоволення
від всієї душі
Вся сім'я Іванова
У танок пішли.

Присвятила казку синові Іванові і його сім'ї.

Казка про Михайла і Шарічайку

Жили собі чоловік і жінка, і було у них троє дітей. А четвертим народився хлопчик з кучерявим волоссям. Назвали його Михайликом. Ріс хлопчик Михайлик як з води. Все любив гратися на подвір'ї. Якось мати побачила, що біля дитини часто з'являється маленьке чорне кошеня і грається з Михайликом. Мати боялась, щоб кошеня не подряпало дитину і прогнала кошеня геть. Після цього дитини вчепилась якась погана хвороба.

Зажурились батьки і вирішили іти до знахарок, бо вже до лікарів ходили і нічого не допомагало. Полягали вони спати, а вранці мали іти до бабки зливати віск аби відмовити дитині від хвороби. Вранці чоловік розказав дружині який йому вночі приснився сон, ніби приходить до дідока, але такий сивий, що аж біла голова і каже: “Коли хочеш, аби твого сина відчепилася чорна хвороба, мусиш дати його до мене на службу на три роки, коли йому сповниться сімнадцять років. Я прийду завтра по відповідь, і ти прийди до старого дуба, що росте на краю лісу”. Пробудився від цього сну та зажурився, що робити. І вирішили, що ліпше погодитись дати на службу сина, ніж поховати його.

Пішов чоловік другого дня до дуба і дивиться — під тим дубом малесенький котик. Сів чоловік на пенюк і думає, де той дідок, що йому снився. Коли це котик про-

мовляє людським голосом: “Ну що, чоловіче, даєш сина на службу чи ні?” Злякався чоловік, що це за нечиста сила, аж слова не може вимовити. Котик знову запитав чоловіка, чи дасть сина на службу, на що чоловік погодився.

Так день за днем збігали роки, як сніги з гір навесні. Виріс Михайло і став таким красним легінем, хоч стань та дивися: і на лице красний, як місяць ясний і станом показний. Журяться тато з мамою, що скоро треба буде з любим Михайликом розлучатися. Але що вдієш — раз дали слово, то треба і дотримуватись, щоб не було біди. Настав день, коли сповнилося сімнадцять років. Попрощався з батьком і матір'ю пішов до дуба, що на краю лісу росте. Прийшов до дуба, а котик уже чекає його.

“Іди за мною”, сказав йому котик і підійшовши до дуба, махнув лапкою, а в дубі відкрилися двері. Коли вони зайшли, за ними двері закрилися і перед з ними з'явилися сходи, що вели в глибину. Спустились вони в підземелля. Іде котик попереду, шерсть на ньому блищить і Михайло бачить, куди йому іти, бо підземеллі було темно, хоч в око стріляй. Ішли вони ішли і підійшли до палацу, що сіяв, ніби був зроблений із самого сонечка. Зайшли вони в палац і чорний котик сказав, що тут має Михайло прослужити три роки. Показав, яку має виконувати роботу. А роботу він мав нележку. Мав давати їсти сто котам і сто мишам. Їсти вони мали із одного корита, та причому ні один кіт не мав з'їсти ні одну мишу. Бо якщо би кіт з'їв мишу, Михайлові була би смерть. Зажурився Михайло, аж не знає, що робити, і думає: все одно ги-

нути, бо не може кіт втриматись, щоб не з'їсти мишу, коли вона близько біля його носа. Ходив зажурений по палацу і вийшов в сад. Коли чує щось пищить у нього біля ноги. Зігнувся, щоб подивитись і бачить маленьке мишенятко. Узяв його на долоню і почув у пищанні такі слова: “Тікай звідси, Михайлику, бо цей котик — злий чарівник. Ці всі коти його сини, і вони всі злі, поїдають мишей. А тебе чародій і з'їсть.” Злякався Михайло ще більше і питає мишку, як йому звідси утекти. “Неси мене на долоні і я буду показувати тобі дорогу” — каже мишка. Пішов Михайло, несучи мишенятко на долоні, а воно лапкою показувало йому дорогу. Так підійшли вони до гори, що була геть чорна. “Що це за гора така чорна?”, питає Михайло у мишки. “Колись давно, — каже мишка, — був такий опришок Довбуш, що боровся за людей чесних, убивав злих чародіїв. Але оцей котик, дуже злий чародій, убив Довбуша. Люди викопали на самій вершині гори могилу і коли почали опускати в неї Довбуша, загримів грім так, що гора задрижала і раптом усі побачили, що вона стала чорна. З того часу люди прозвали ту гору чорно-гора”. Розповіла мишка історію про гору і сказала: “Тікай, Михайлику, бо скоро пробудиться лиходій — котик і вб'є тебе”.

Поклав він мишку собі на голову в кучеряве волосся, а сам почав дряпатись на чорну гору. Видирався на високі кам'яні шпилі, оббиваючи коліна, і з рук текла кров, але він ішов вперед. Вийшов на вершину гори Михайло і не повірив своїм очам, коли побачив на самій вершині озеро з такою чистою водою, що аж у роті зразу висох-

ло, так захотілось тієї водички напитись. Нахилився Михайло до води і йому здавалося, що в глибині він побачив обличчя прекрасної дівчини. У цей час почув над головою плач чайки. Підняв голову і побачив білу чайку, що літала над ним так низько, що ледь не торкалась голови і все кричала “Марійка — чайка, Марійка — чайка, Марійка — чайка.”

Підняв тоді Михайло на ноги і крикнув: “Лети до мене, пташко, Марійко — чайко!” Але тут звідкись вистрибнув чорний котик, та враз перетворився на велетня. Почав нападати на Михайла. Відбивався хлопець усіма силами, але бачить — не подужати йому злого лиходія. Вдарив його чародій — і впав Михайло на землю. Коли лиходій побачив це, перетворився на коршуна і погнався за чайкою. Вона крикнула: “Михайлику, напийся води з озера!” Напився Михайло води і став таким сильним, що лиш давай йому лиходія в руки. Але де це він? Він ганяється у повітрі за чайкою. Враз чайка, наче блискавка, прилетіла до Михайла і сховалась йому за плечима. Чародій перетворився знову на велетня і почав битися з Михайлом. Але не встояв проти сили Михайлової, що додала йому чудесна вода з озера. Вбив Михайло злого чародія — і враз гора відкрилась зеленими квітами та травами. Зелені квіти, це цілющі зілля, що занесені у червону книгу і ніде в світі таких нема. А на самій вершині гори, де похований Довбуш, росте багато цих цілющих, лікувальних рослин і люди беруть не нищать це чудо. І вони показуються лиш тим людям, яким дійсно потрібно, це такі рослини, що

аби яка хвора людина, попивши чай з цього виліковуються. Лиш злі люди ними користуватись не можуть, бо лиш би хотіли викопати чудодійний корінь як він відразу тікає в глибину землі. Гора ця з зіллям зветься Черногора.

Дивився Михайло і чудувався, як перетворювалась чорна гора на прекрасну квітучу гору і не помітив, коли чайка перетворилась на дуже гарну дівчину із синіми очима, як вода в озері. Взяв він дівчину за руку і запитав: “Як тебе звати, дівчино?” “Марійка”, — відповіла дівчина. “А я це озеро назву на твою честь — Марічайка”.

Узяв Михайло Марійку за руки і повів у долину. Полюбились вони, та одружились, зажили в любові і з любові у них народилось двоє діточок. Ходять люди по чарівне зілля на гору Черногору. І Михайло ходить зілля набрати, та води з озера напитись. Це таке чудо є лише в Карпатах.

„Про Черногору“

Ой про гору Черногору хочу розказати,
Щоб знали про цю гору, про наші Карпати.
В Черногору по зіллячко гуцулки ходять,
І на Йвана на Купала зіллячка приносять.

І в тих зіллях пречудесних люди ся купають,
І ні втоми ні слабості люди ці не знають.
А оливник і джінджуру мочать у горівці,
І раненько натщесерце добре пити жінці.

Це й мужчинам пити треба, й змієвону тоже.
Це щоб люди сильні були, поможи їм Боже.
Чудо ліки для гуцулів ростуть в Черногорі,
Й ніхто ліпше не злікує, ніякі дохторі.

І як треба йти в аптеку — іди в Черногору,
Вона гроші з вас не візьме, лиш любить покору.
Покорися ти природі і йди пригощайся,
Лиш цілуй ти її ліки, над цим не знущайся,
Бо ще поколінням треба оці ліки мати,
І най знає про них весь світ, й про наші Карпати.

Присвячу Дмитрові
Гілітусі творцеві
третього тисячоліття
та майбутнього
планети Земля

Якось Дмитро звернувся до Бога з проською:

- Отче у мене проблема
- Що тебе тривожить сину мій? — привітно усмінувся Господь.
- Розумієш Творець, мені стало трудно виконувати обов'язки простолюдини, тому що я став гірше розуміти людей...Часом мені здається, що ще небагато і вони почнуть мене роздратовувати, а я повинен проявити терпіння!
- А що тебе роздратовує в людях?
- Вони весь час недовольні тим що є, но часом не знають, що хочуть. Вони постійно на щось жаліються. Вони воюють друг з другом і нищать навколишню природу. Вони ненавидять тих хто на них подібний. Вони залежать від чужої думки і часто вірять не мудрецам, а брехунам і демагогам. Вони моляться в церкві, щоби тут-же знову грішити. І це журить мене!
- Так сину мій, діло серйозне, — в роздумі почесав сиву бороду Господь.

– Ти правий, з цим потрібно щось робити. Дуже скоро! Тому що і ти можеш стати подібним до таких людей.

– Так і я думаю, — відповів Дмитро, — мені здається, що я повинен професійно вчитись. Я слухав, що деякі люди направляються на підвищення кваліфікації. Можу я попросити направити мене на навчання?

– Можеш сину мій. Таке навчання дійсно є, і там дуже правильно навчають! Ті хто добре навчається, як правило добивається чудових успіхів.

– А які предмети там навчають? — запитав Дмитро.

– Різні. Я би сказав різностороння наука! А особливо університет йогів. Ти обов'язково знайдеш там друзів і однодумців і тобі не прийдеється скучати.

– Так, Творець, це те, що мені потрібно.

– Далі...Тобі прийдеється учитися і в день і вночі, тільки часу, скільки буде потрібно для завершення цієї нелегкої науки. Тут не буде помилок лиш уроки і вчителі. Ти може будеш учителем для когось, май це на увазі.

– Я? Учителем??? Но я не вмію! А якщо не получится

– Що ж і це може бути, але я в тебе вірю. Старайся і вчись! Мудрість з часом прийде з практикою. Ти получиш все, що захочеш. Ти підсвідомо вірно оприділиш, скільки енергії на що потратити і яких людей тобі потрібно вчити, щоб правильно жити, правильно лікуватись, правильно розуміти природу.

– Но якщо я помилюся, якщо я вибрав не то і це зробило мені проблеми?

– Життя підкаже! — сину мій.

– Біль — це спосіб, який Всесвіт використає щоби притягнути твою думку. Якщо душі чи тілу болить — це

сигнал, що пора щось міняти! Так, що любий біль — це буде лишень гра, оцінка, реакція твого розуму.

– Мені важко зрозуміти, про що Ти говориш Творець. Но я буду старатися. Думаю учителі мені все вірно розтолкують!

Так Дмитро з Божого благословення вивчив всі премудрості цієї нелегкої науки. До нього тягнуться люди з усіх куточків планети і він їм допомагає у всьому, що їм потрібно. Вчить як правильно жити як вилікувати душу і тіло. Водить людей по горах Карпатських, навчає чистоти, показує красу Землі, та розказує як треба поважати природу і одне одного.

Най Дмитрові і надалі Бог помагає у його нелегкій професії, дарувати себе, свою думку, енергію людям.

Здоров'я, сили і наснаги, Тобі Дмитре.

Казка про Василя, його друзів і гору Говерлу

Були собі чоловік і жінка. Народився у них синочок, якого назвали Василем. Ріс Василько і разом з ним росли його маленькі друзі: песик Капітошка, півень граф Кукуріковський та кіт Муркотун. Пройшло немало і небагато часу, виріс Василько і почали його пани гнати на панщину, до тяжкої роботи. Був він працьовитий, слухняний і не любив, коли пани знущалися з робітників. Одного разу пан ударив нагайкою стару жінку, яка ледве тримала в руках серпа, так змучилася від тяжкої праці. Василько як це побачив, підбіг, відняв у панича нагайку і кілька разів уперіщив того. Поприбігали жандарми і схопили Василя, кинули у темницю. Пес Капітошка, півень Кукуріковський і кіт Муркотун все це бачили і вночі пішли рити нору, щоб визволити свого друга. На ранок проробили таку нору, що Василь вийшов на волю.

Їх радості не було меж, що вони знову разом, та Василь сказав, що мусять вони втікати геть із села, бо інакше його завтра знову вкинуть у тюрму. Прийшли додому, Василь попрощався з батьком, матір'ю, з молодшими братиками і сестрою, узяв своїх нерозлучних друзів і вирушили в дорогу.

Ідуть вони, ідуть, де ніч застане — там і ночують. Коли це приходять вони до лісу і дивляться — в лісі стоїть невеличка хатинка. Стукають у двері — ніхто не відзивається. Зайшли — нікого немає. Так і почали вони в тій хатинці жити. Пес ходить з Василем на полювання, а котик з когутиком у хаті хазяїнують. Якось пішов Василь з Капітошком у ліс на полювання і цього дня їм не пощастило нічого вполювати. Повертаючись до хатки, вони натрапили на поляну, вкриту грибами. Василь набрав грибів, щоб хоч щось принести додому і не лягати спати голодними. Коли гриби зварились, то тільки Василь проковтнув усього один грибок, а друзі його чомусь не захотіли їсти грибів, бо не любили їх. Василь від того гриба враз став таким красним легінем, та таким сильним, що здавалось йому — смереку би одним пальцем перевернув. Полягали вони, а на другий день знову подалися на полювання. Вполювали двох зайців, повернулися додому, поставили варити сніданок. Поки звариться, Василь вирішив звалити смереку і заготовити дров, бо скоро мали настати холодні осінні дні, а там і зима не за горами. Біля самої хатини росла гладка, висока смерека і Василь подумав, що з неї будуть добрі колючі дрова.

Підійшов до неї і тільки хотів її вирвати з корінням, коли це вона заговорила до нього:

– Не виривай мене, Васильку, я не смерека, а дівчина. Жила я в цій хатці і мене зачарував злий чародій, перетворивши у смереку за те, що я не хотіла виходити за нього заміж. Тепер він щоночі прилітає і тягне мене за

коси, аби я згодилась бути йому за дружину.

– А де він живе? — запитав Василь.

– На високій горі, що зветься Говерла, в глибокій печері, — відповіла дівчина — смерека.

Скликав Василь своїх друзів і рушили вони в путь-дорогу шукати злого чародія. Ішли вони, ішли і дійшли до гори Говерли. Гора була висока, недоступна, на її вершині сніг блищав так, що засліплював очі. Густі чагарники спутували ноги і руки, але ніщо не могло спинити відважного Василя і його невтомних друзів. Так вони подолали гору і Василь став думати, де та печера, що в ній сидить злий чародій.

– Ну друг Капітошка, послужи службу, понюхай де тут злим духом чути.

Понюхав Капітошка повітря в різні боки, поманив за собою друзів. Так вони знайшли печеру, зайшли у неї, а там сидить невеликий дідок.

– Уставай, — крикнув Василь, — ти вдень висипляєшся, аби вночі тягати бідних дівчат за коси?

Схопився дідок, та як вдарить Василя, аж загуло в горі Говерлі, але встояв Василь, не впав. І почали вони битися з чародієм. Билися день і ніч. Бачить чародій — не подолати йому хлопця, і пішов на хитрість. Враз він перетворився на мишу, та кіт як стрибне: раз і миша в зубах. Лиш хотів її взяти Василь, а вона перетворилась на зерно і розсипалась по печері, але не дрімав Кукуріковський, як почав клювати, то за хвилину склював усе зерно. Лиш хотів клюнути останнє зернятко, як воно перетворилось на зайця. Заець вистрибнув з печери, а песик Ка-

пітошка вслід за ним. Спіймав його і приніс Василеві. Василь убив його, і враз на горі Говерлі стало весело, заспівали пташки, затанцювали звірі — всі раділи, що не стало злого лиходія.

Повернулись вони додому і зайшовши в хатину василь остовпів. Перед ним стояла дівчина, та така гарна, що легінь очей не міг відвести від неї.

– З перемогою тебе, Васильку, — каже дівчина. Ти мене врятував від злого чарівника, то коли хочеш, можу бути тобі за дружину.

Зрадив Василь: де би йому не хотілося мати таку гарну дружину. Зажили вони в любові і злагоді. Через якийсь час народилися в них три сини, та такі сильні, що ніхто не зміг би їх подужати. Почали вони скликати собі в побратими хлопців і пішли бити панів. Василь з дружиною і синами повернулись до рідного села. І всі їх вітали з перемогою над панамі. Раді були їх поверненню мати і батько, які вже ніколи не думали побачити свого сина. А він повернувся цілий і здоровий, з цілою родиною і своїми нерозлучними друзями: псом Капітошкою, півнем Кукуріковським і котом Муркутом.

Казка про Ганнуську та чарівну гадюку

Жили собі чоловік і жінка. Був у них син Миколка, а їм дуже хотілось мати ще й дівчинку. Ото через деякий час і народилася дівчинка і назвали її Ганнуською. Змалку Ганнуся все любила бігати в поле, де росло багато квітів, а вона їх любила, з ними розмовляла як з живими істотами.

Одного разу вона гралася в полі і там побачила таку гарну квіточку, що не могла очей від неї відвести. Простягла Ганнуська руку, щоб хоч доторкнутись до квіточки, та враз квіточка піднялась вище і Ганнуся побачила під нею гадюку. І раптом гадюка заговорила до дівчини людським голосом: “Іди за мною, я тобі подарую одну квіточку”, — і поповзла, а дівчинка пішла вслід за нею. Ішла вона з гадюкою і прийшла до широкого дуба. Під тим дубом була нора. Гадюка сказала, аби Анничка лізла за нею в нору. Полізла Ганнуся вслід за гадюкою, як зачарована, не може погляду відвести від корони, що була в гадюки на голові. І в темній норі корона так блистіла, що освітлювала все навколо, як сонечко і переливалась різними кольорами. Вони прийшли до палацу, що сіяв різними каміннями так, корона гадюки. Зайшли вони в палац і тут гадюка враз перетворилася на красиву жінку з короною на голові. І каже вона Ганнусі: “Я твоя добра фея, хочу зробити тобі подарунок, — і простягнула їй

малесеньку коробочку. — Цю коробочку не відкривай до того часу, поки не будеш мати нареченого, тут твоє плаття і дорогоцінності на весілля”.

Ганнуся їй гарно подякувала і попросила дозволу піти додому. Чарівна фея перетворилася знову на гадюку і поповзла, Ганнуська пішла вслід за нею, так і вийшла з нори на поляну. На поляні розпрощалися і Ганнуся побігла додому, тримаючи в руках чарівну коробочку. Дуже їй хотілось відкрити коробочку, але вона пам'ятала слова, що сказала їй добра фея. Так не розлучалася зі своєю коробочкою ні вдень, ні вночі, завжди її тримала за пазухою. Лиш зрідка витягне її — не може намілуватися та натішитися нею.

Так пройшло десять років з того часу, як Ганнуся одержала від гадюки подарунок. Виросла Ганна, та така файна як квіточка. Хата в них хоч і стара, але всюди чистенько, доріжки пісочком посипані, а навколо цвітуть квіти, що Ганна понасаджувала. Та вже вона коло них так ходить, як коло живих, розмовляє з ними. Коли тяжко на душі стане — біжить до квіточок, виговорить свій біль — і знову на серці легше стане. А квіточки так ісхиляють свої красиві голівки до дівчини, ніби розмовляють з нею. Одного разу, поливаючи квіти, приспівуючи веселі пісеньки, вона не помітила, що за нею стежить царевич, який якраз у цей час їхав на коні біля її хатини. Як глянув на Ганнусю, то відразу полюбив її.

Зіскочив з коня, підійшов до дівчини:

– Здорова була, дівчино, — привітався, — де ти така гарна виросла, що я ще такої ніколи не видів?

– Виросла я в цій хатині, між цими квітами, — відповіла Ганна.

– Будь мені за дружину, — сказав царевич і взяв дівчину за руку.

– Як я можу бути вашою дружиною, коли я бідна нічого не маю, лиш цю хатину і ці квіти.

– Мені нічого не треба, лиш будь мені за любу дружину, — сказав царевич.

– Добре, відповіла дівчина, — буду тобі за дружину, лиш приходи мене свататися, як годиться: зі своїми батьком, матір'ю і сватами.

Скочив царевич на коня і поскакав, ніби вихор. Подивилася Ганна йому вслід і тяжко їй стало на душі, бо знала — не прийде цей красень — царевич, не дозволять йому батьки взяти за дружину бідну дівчину. А царевич, під'їжджаючи до палацу, все більше журився, як він має сказати батькові — цареві, що полюбив бідну дівчину і хоче з нею одружитися. Приїхав царевич додому, скочив з коня і відразу направився до батька. Цар якраз сидів на троні і побачивши сина, встав і йому на думку спало, який у нього дорослий, красивий син виріс. Пора би і женити, та треба підшукати йому розумну, красиву дівчину з царського роду. Пора, пора це йому сказати, бо він уже старий і важко йому правти великою країною, думав цар.

А царевич тим часом підійшов до батька — царя і впав перед ним на коліна:

– Тату мій любий, вислухай мою просьбу і не відмов мені.

– Слухаю тебе, сину — відповів цар.

– Я хочу женитися і прошу піти зі мною свататися, — сказав царевич.

– Я вже про це думав, синку, що пора тобі женитися і хочу знати, хто тобі до вподоби і кого хочеш мати собі за дружину, а мені за невістку?

– Беру я бідну дівчину Ганну, що живе на краю села в маленькій хатині.

– Не бути цьому, — розгнівався цар, — ти хочеш царський рід поганити? Завтра буде бал і понаїжджають заморські царівни та королівни. І ти поміж ними вибереш собі дружину.

Зігнув голову царевич і вже не знає, що має робити. Скочив на коня і поїхав до Ганни, аби ще хоч разочок її побачити. Розповів все дівчині, а сам аж сльозами вмився.

– Нічого, — каже Ганнуса, — якось воно буде. Іди додому і не журися, я щось придумаю.

Другого дня до царя почали з'їжджатися царівни та королівни, одна пишніша за другу. А царевич ходить сам не свій, не хоче і дивитися на них. В палаці музика, веселощі, лиш молодому царевичу не весело.

А Ганнуса тим часом вийняла свою коробочку і подумала, що настав час її відкрити. Коли відкрила, то ахнула, яке там було красиве вбрання, лиш не на неї, бо все було малюсіньке, як на ляльку, що завбільшки з мізицець. Та коли взяла у руки платтячко, воно стало як раз на неї. Одягнувшись стала, як царівна, така гарна, що очей не відвести. Плаття було вишите золотими нитка-

ми і дорогоцінним камінням оздоблене. Подивилася ще в коробочку а там золоті черевички, та корона, що так сяяла, як тоді коли, ще малою Ганнуська ішла за гадюкою і на її голові була така сама корона. З коробочки враз вискочили два коні з золотими гривами, а з самої коробочки зробилась карета вся із золота і прикрашена діамантами. Сіла в карету Анничка, та поїхала до царя на бал. Вартові здалека побачили, що їде карета, та така, що зроду віку такого не бачили, вона сіяла, аж очам було боляче дивитись. Коли карета під'їхала, всі повиходили з палацу дивитись на чудо: коні з золотими гривами і карета засліплює очі, а з неї виходить царівна невиданої краси. І одежа на ній, усе світилось як сонечко, з ніг до голови. Всі так і завмерли від подиву, звідкись, з якої країни подумали всі, вона своєю красою перевершила всіх царівн та королівн. А царевич глянув і впізнав Ганнусю, та так і побіг до неї. Взяв її за руку і привів перед троном батька — царя та матері — цариці.

Оце моя наречена, — сказав царевич і вони обоє поклонились батькам, та впали на коліна, щоб вони дали згоду на їх шлюб і поблагословили їх. Цареві та цариці Анничка дуже сподобалась і вони благословили молодят. Скоро і весілля відгуляли, цар коронував молодого царевича і молода сім'я зажила в мирі і любові.

Лютує вітер, бо загадав Настуньку

У горах Карпатах жила-була сім'я, чоловік Іван, дружина Настуня і в них було четверо дітей — три сини і дочка. Дочка красуня була, гарно співала і славилася в Карпатах вишиванням. Вишита картина її руками — то було чудо: смереки зелені, поля квітучі, гори високі. Дивишся і бачиш — смереки похитуються від вітру, пахощі від квітів розносяться навкруг, над високими горами орли літають. Люди приходили і любувались цим творінням молоді майстрині. А найчастіше приходив вродливий юнак з верхів полонин, пастух овечого стада Яків. Любувався Яків тими картинами і доти ходив, що закохався у дівчину. Та і він їй був не байдужий. Ще з першої зустрічі чогось серце трепетало. І коли вони зрозуміли, що кохають одне одного, почали зустрічатись. Бувало й Настунька вийде на полонину до Якова і там любуються горами. Їм здавалось, що стоять вони над цілим світом, бо виходили на верхи гір і звідти бачили у долині ріки, села поля. Над ними орли літали, царі всіх карпатських птахів, по скелях бігають олені, з короною рогів на голові.

Краса в Карпатах несказанна. І отам високо в горах, вітер бавився шовковистими косами Настуні, пестив її ноги і руки, обціловував її прекрасне личко. І так вітер в неї закохався, що віяв услід за нею, почав заважати

їй вишивати, виривав з рук голку. А коли побачив, що почала вишивати вона отари овець на полонині і свого любого Якова, то так розлютився, що вихопив полотно з рук, роздер його на шматочки, нитки порозвішував високо на смереках. Плакала дівчина, благала вітра не знущатися з її вишивання, але він був невблаганний.

Настунька була у відчаї і поскаржилася своїм братам. Вони жаліли її і всі три пішли вітра шукати. Вийшли на високу гору і почали його кликати. Почув вітер їхні крики і вирішив усім їм помститися. Віяв він усе дужче і дужче, ліси ломилися як сірникові стебла, каміння з гуркотом котилося з високих скал у долину. Брати не могли і з місця рушити, бо і руками за землю трималися. Стадо овець вітер підняв із землі і закинув поза хмари, а пастуха Якова кдав по скалах, притискав до землі, здер з нього всю одягу і розірвав на шматки.

Відчула Настуня серцем біду і побігла в гори, на полонину. Побачив вітер її і почав рвати її коси, засипати очі піском, а вона вперто ішла хоча тіло її тремтіло зі страху і болю. Побачив вітер, що не здолати дівчини, не вивіяти з її серця любові до пастуха і роздивився, що брати, ще не втекли, та Яків ще тут, розсердився ще гірше. Вони вирішили ніколи не покидати цих гір, а назло вітру вічно залишатись в горах.

Перетворилася дівчина Настунька — на трепету, брати її — на дубів, а пастух Яків — на явора. І ростуть в горах Карпатах вічно ці дерева. Трепета, тільки вітер трошки повіє, її листочки трепечуть, ніби шепочуть: “Коханий, коханий...” Гілки в трепети дуже гнучкі і свої-

ми гілочками — руками вона завжди тягнеться до коханого явора. Дуби сильні, їх вітер не може вирвати із землі, бо їхнє коріння глибоко вросло у землю. Не раз вітер пробує поборотися з дубами, але безсилий проти сильних Настуниних братів. Явір стрункий і високий, а стовбур сильний, та жилистий, а листя, як долоня в людини з п'ятьма пальцями. Так і ростуть ці дерева в горах Карпатах. Трепече трепета своїми листочками, шумить широкими листочками явір, аби почула його кохана. А дуби стоять на сторожі і своїми сильними кронами закривають двох закоханих від вітру. І буває коли в горах розгніваний згадкою про дівчину, що не хотіла його полюбити, вітер так розбушується, що страшно і людям, і звірам у лісі: ломить смереки, із скал вивертає великі брили каміння і кидає ними, аж земля дрижить. По небу гонить отари овець то в один бік, то в другий. Люди тоді кажуть: “Лютує вітер, бо згадав Настуньку”.

Казка про дівчинку, яка врятувала від смерті хвору маму

Жили чоловік і жінка, і була у них донечка, звали її Оленка. Вона була ще маленька, коли захворіла її мати. Приходили лікарі і знахарі, а жінці було все гірше, нічого не допомагало. Одного разу прийшов до їхньої хати старий дід і попросився переночувати. Побачивши страждання хворої сказав: “Треба іти у гори високо-високо, там росте цілюще зілля. Пити настій того зілля — і хвороба пройде”.

Маленька Оленка почула, що говорив дідусь, нишком вийшла з хати і подалася у гори, що виднілись дуже-дуже далеко. Ішла дівчинка цілу ніч. Дуже їй страшно було, але як згадає за свою хвору матусю — де і страх дівся. Страх за хвору матусю був більший за всі інші страхи. Настав ранок і Оленці здавалось, що вона уже досягла своєї цілі. Та, роздивившись, побачила, що вершина гір ще дуже далеко і їй ще треба іти дуже довго. Відпочивши, пішла дівчинка далі, все вгору і вгору ішла вона своїми маленькими ноженятами багато днів і ночей. Черевички подерлися, то вона ішла боса. Спа-

ла вона під смерічками, а їла лісові ягоди, які не дали їй померти з голоду.

Ішла вона, ішла і вийшла на високі полонини, де здавалося, ще трошки — і рукою подати до неба. Вершини гір були такі високі, що подивившись у низ, Оленка аж злякалась, як далеко вона вийшла. Ходила хребтами гір, шукаючи того зілля, що мало її хвору маму врятувати. Але вона і не знала, яке зілля їй треба збирати. І зілля ніяке не попадалось їй на очі, тільки білий твердий мох і гостре каміння, яке поранило її босі ноженята, що кров капала на ці камінці і сліди залишались червоні від крові позад неї.

Ходила, ходила, а чарівного зілля не знайшла. Вертаючись назад, Оленка побачила — там, де ступали її маленькі ніжки, від крапельок крові вирости маленькі червоні ягідки. Не було більше, що збирати, і Оленка назбирала тих ягідок і принесла хворій мамі. Мама лежала мало, що жива з хвороби і горя, що пропала її маленька донечка. Оленка розказала, що ходила шукати чарівного зілля, про яке розповідав старий дідусь, щоб порятувати хвору маму. Але не знайшла зілля, лиш принесла червоних ягідок, що вирости на слідах, де капала з її ніг кров. З’їла мама тих ягідок і їй зразу полегшало.

Піднялася матуся і всім людям розказала, що її врятувала маленька донечка. Показала всім ягідки червоні, як крапельки крові, що принесла Оленка. Почали люди ходити в гори і збирати ягідки для хворих. І не всі знали, що ці ягідки вродились з крапельок крові маленької дівчинки Оленки.

Гори великі, а ці ягідки ростуть лиш на тих горах де ходила Оленка. Це маленькі червоні ягідки, як крапелька крові. Люди ними лікуються і гуцули називають їх гогодзами. Тому таку назву дали, що коли шукали маленьку Оленку в той час коли вона пропала, шукаючи чарівного зілля, чоловіки брали трембіти і сурмили: гого-го-зи, щоб почула дівчинка, що її шукають і ішла на голос трембіти.

„Вірш для мами“

Божа сила на цей світ мене сотворила,
І матінка рідна мене породила,
Щоб я виростала у злагоді з світом,
Й для матінки мої завжди була світлом.

Світила, як зірка, у ніченьку темну,
І матінці мої освітила всю землю.
Для рідної мами зорев засіяю,
І лагідним вітром її обвіваю.
І дощиком теплим їй личко умию,
І в стужу холодну я сонцем зігрію.

Матусю рідненька, на мене надійся,
І в старість і слабість нічого не бійся.
Я буду для тебе, опора, рідненька,
Будь завжди здорова, моя рідна ненька.

Казка-легенда про Угорське та каміння

Дуже давно на полонині Угорське жив пан. Будинок його був побудований на високій горі, було на цій горі видовбане з каменю крісло. Пан виходив із будинку і сідав у це кам'яне крісло, щоб обдивитись на свої багатства. Був він дуже багатий: на одному ґрунті паслося велике стадо овець, на другому ґрунті — коров і молодняка, на третьому — коні. Було у нього багато слуг, що охороняли худобу від вовків і ведмедів. Були і такі озброєні люди, що оберігали пана і все його багатство від злодіїв. Вони ходили в чорній одежі і на голові носили чорні капелюхи. Вони кожен день розповідали панові про все. В того пана була жінка і два красені сини. Обидва широкоплечі, високого зросту. Як виходили вони на полонину, то всі здалеку їх упізнавали, такі були багатирі. Як обидва разом свиснуть, то від свисту ліси гнулися, як стебла, а як гримнуть з пістолів, то всі дивилися в гори і думали, що то в горах гуде і лунає, чи часом не наступає якась буря. Дивляться в гори — а там сонце гріє і всі гори, так як завжди, у хвої смерековій зеленіють. Лиш на горах стоять два легіні, пишні сивоокі. Одягаються вони в сардаки сукняні, на сардаках дармовиси з сухозолоттю, за красенями пави, що таких нема ні в орлиці, ні в цариці. Ремені на них золотом вибивані і топірці із щирого золота. І так усе сяє та блистить як роса на сон-

ці, а самі вони такі файні, як ружі в віконці. А як собі заспівають. запіють в листочок, по всіх горах покотиться їхній голосочок. Старшого звали Петром, а молодшого Павлом.

Якось одного разу молоді дівчата, Марійка і Гафійка, пішли в гори Угорські назбирати фин. Збираючи афини, дівчата так файно співали, що своїм співом причарували двох красенів — братів. Хлопці крадькома дивилися на дівчат і так полюбилися вони їм, що не втрималися і підійшли до них. З того часу почали крадькома зустрічатись і дуже полюбилися Петро з Марійкою і Павло з Гафійкою.

Боялись хлопці признатись про свою любов батькові, бо вони були багаті, а дівчата з бідного роду. Але довго це не могло залишатись таємницею, бо люди в чорній одежі і в чорних капелюхах все бачили і доповідали панові. Покликав батько синів і сказав: “Не ходіть більше до цих дівчат, інакше доведеться вас покарати”.

Дуже боялись вони свого батька, але любов була сильніша понад усе. Не могли вони забути дівчат своїх коханих. І мати їх упрошувала не зустрічатися з дівчатами, кажучи, що це добром не закінчиться, бо батько дуже злий чоловік.

Одного разу пан сидів на своєму камінному кріслі, обдивлявся навкруг на свої багатства і побачив, як його сини ідуть у долину, а назустріч їм вийшли з лісу дві дівчини. Згадався батько, що не допомогла його погроза і він так розсердився, що сказав і прокляв: “А щоб ви камінням поставали, а ваші дівчата ганями над

вами плакали”. І як сказав, так у ту хвилину старший Петро вище, а молодший Павло нижче свого брата поставали каміннями, та такими величезними, що високо- височіють вище смерек. Дівчата перетворилися на птахів — ганів. Літають вони над каменями і голосно плачуть.

Мати вибігла з хати і побачивши, що сталося з її дітьми сказала: “А щоб ти чоловіче, закам’янів разом зі своїм кріслом, а ці охоронці, що донесли на синів, щоб ніколи чорну одягу не знімали, та стали чорними воронами”.

І як сказала, так і сталося. Пан приріс до крісла і закам’янів у ньому, а його слуги-донощики чорними воронами поставали. А сама вона перетворилась на потічок, що вічно дзюркотить і журиться за своїми дітьми, і тече нижче своїх закам’янілих синів.

Люди ходять на Угорське то афини, то в гогзи, а дехто — просто подивитись на два височенні камені, на панське крісло і ніхто не здогадується, що це не камені прості, а були вони колись людьми. І коли приходять до каменів закохані, камені це відчують і в дощ, чи якусь іншу неgodу, можуть заховати від лихої неgodи. А на панське крісло лізти, або сідати дуже небезпечно — може скинути із себе і дуже покалічити. На цьому кам’яному кріслі завжди вигріваються гадюки.

Потічок, що тече трошки нижче двох каменів — це мати двох синів-каменів і вода в ньому холодна і солодкувата. Вона припрошує “Пийте на здоров’я”, і кожен це може почути хто нахилиться до води. Чорні ворони ніколи не мають спокою, все літають і каркають, і люди

не люблять, коли вони каркають, мовляв, ще накликають якусь біду. А птахи — гані — плачуть — буде дощ.

Це казка, але приїхайте в село Зелене, підніміться звідси на полонину Угорське і побачите та переконаєтесь, що це все є і притулитись до каменів, та забажати щось, вони допоможуть, і це задумане збудеться.

А поп’єте води, що тече нижче каміння, утолите спрагу, та вилікуєтесь. Побачите і чорних, величезних воронів та птахів ганів, що плачуть на дощ.

(Афини — це чорниці; Гогodzi — це брусниці).

Полюби ялинку – посади ялинку

На узліссі ялиночки, виростили та зросли,
Вперше літо мов травинки, вдруге-кущиком пішли.
На четверте чи на п'яте підросли уже такі,
Що під ними зайченята розважались залюбки.
А на шосте пишна хвоя вже така на них зроста,
Що від вовка там лисиця заховатися могла.
Та під новий рік зрубали дві ялинки й понесли,
І у домі повбирали у гірлянди й іграшки.
Промайнуло скоро свято із ялинок який зиск?
Взяли й винесли із хати й викинули на смітник.
Тому кажу я вам люди, не рубайте ялинок.
Купіть штучну в магазині або гілку з ялинок.

У горах Карпатах росла ялинка. І коли досягла свого повноліття, зацвіла із цього цвіту появились шишки. Дозрівши, повисипалось із них насіннячко, попало воно у вологу землю, проросло і появились дітки-ялинки. Росли малі ялиночки навколо матері Ялини такі гарненькі, зелененькі і лісові звірятка прибігали гратись біля них. На ялині жила білочка і коли звірята гралась у піжмурки, кине у них шишкою, то наробить страху, а потім сміху. Дуже було весело на галявині, де підростали молоді ялиночки і мріяли стати такими великими як їхня мама. Зимового дня почули звірятка, що хтось іде

на їх поляну. Поховались попід ялинками. А це прийшов чоловік із сокирою і почав роздивлятися, які гарні ялиночки вирости навкруг ялини. Підійшов до одної і вдарив сокирою. Повалилась набік ялиночка, а її сестрички затремтіли від страху. Звірятка повистрибували з-під ялиночок і повтікали. Мама-ялина зашуміла — заплакала, але чоловік не звертав на це уваги і рубав ялиночки одну за другою. Коли вирубав усі, пов'язав їх до купи і поволік з лісу, завантажив на машину і повіз у далекий Київ.

Там був ялинковий базар, а так як ялиночки з галявини були дуже гарні, їх у чоловіка почали дуже швидко розкуповувати. Тулилися ялиночки одна до одної, шкода їм було розлучатися, але взяли одну, другу — і так розібрали всіх. Приніс один чоловік ялиночку до своєї оселі, де чекала маленька дівчинка Маринка свого тата, що пообіцяв принести живу ялиночку. Побачивши ялиночку, зраділа дівчинка, погладила її гілочки і не відходила від неї. А коли поставили ялиночку у кімнаті і почали її наряджати ялинковими прикрасами та гірляндами, то Маринка бігала навколо ялиночки, аж ручками плескала з радості від такої краси. Прикрасили ялиночку і полягали спати. А вночі ялиночка шуміла, шуміла і розбудила Маринку. Дослухавшись, що то її розбудило, дівчинка почула тихий шелест-плач. Встала дівчинка і пішла подивитись, що там шелестить і плаче. І коли наблизилась до ялинки, почула, що це плаче вона і побачила як котяться смолисті сльози стовбуром. Потихеньку, щоб не розбудити батьків, запитала ялиночку, чого вона

плаче, адже вона така гарна. А ялиночка їй відповіла: “Я жила в лісі біля мами-ялини зі своїми сестричками, а біля нас гралась звірятка. Та прийшов чоловік і зрубав нас, і я сумую за лісовою поляною, за сестричками ялиночками, мамою-ялиною, звірятами. Я побуду тут кілька днів, а потім мене викинуть на смітник помирати. Гілочки мої обсохнуть, а голочки обсипляться”.

Заплакала і маленька Маринка, і вони обі так плакали, що розбудили тата з мамою. Батьки побачивши свою дочку у сльозах, запитали, що сталося. Вона переповіла свою розмову з ялиночкою і сказала, що більше не хоче, щоб тато купував живу ялиночку. З того часу тато більш ніколи не купував живі ялиночки, а приносив з магазину гарні зелені ялиночки, тільки голочки були штучні і така ялиночка не відчувала нічого і не плакала. І Маринці біля такої ялиночки було ще веселіше, бо вона не викликала у дівчини жалю. Тато пообіцяв дівчинці посадити ялиночки у дворі, і коли прийшла весна, вони разом посадили зернятка у вологу землю. Скоро появилися й маленькі сходи ялиночок. Тато з мамою та малою Маринкою розсаджували ялиночки рядочком, доглядали їх, поливали і з них вирости гарненькі ялиночки як в лісі.

Маринка теж підросла і вже ходила до школи, та про своїх подружок-ялинок не забувала ніколи. У спеку поливала і вони їй віддячували: колибула спека, Маринка виходила у двір, сідала у холодку під ялиночками до уроків, там і читала і писала. І не раз було так, що ялиночка ще й погладить дівчинку своєю гілочкою по голові.

Це не казка, а правда. Дітки попросіть своїх батьків,
хай не купують вам живих ялинок.

„Не рубай ялинку“

Не рубай ти оце диво,
хай росте собі щасливо
Хай із вітром розмовляє,
наші душі звеселяє.

В лісі запах смерековий,
лиш вдихнеш — і вже здоровий
І солодко будеш спати
і бадьоро виглядати.

Гріх на душу не беріть,
не доросла ж — не упніть.
Без лісу землю уявити —
чи схочеться тоді там жити.

Казка про Івана та диких гусей

Летять дикі гуси в вирій,
У теплі краї летять.
До побачення рідний краю,
Ждять весною нас назад.

Пролетіло тепле літечко, прийшла золота осінь з достиглими лісовими дарами, малиною, ожиною, чорницею. У садах стоять дерева без яблук і груш. Де не де зривається холодний вітер, випадають часті холодні дощі. Птахи відлітають у теплі краї. Багато кілометрів їм треба подолати, щоб долетіти до теплої зимівлі. У небі то один, то другий ключ журавлів, диких гусей бачимо, як вони летять. У них велика дисципліна, порядок, злагодженість. Один головний птах у цьому лету напереді, а решта по двоє, так ключем гелгочучи щось на своїй мові пливуть високо в небі. Вони гелгочуть, курличуть, аби люди чули, що вони відлітають і відлітаючи співають свою лебедину пісню, прощаючись з теплим літечком, з лісами і полями та людьми. Вони гелгочуть, що знову на друге літо повернуться сюди у рідні краї.

– Ой мамочко, дивись летять дикі гуси, а одне відстало від них і тоненько курликає.

– Воно плаче матусю і собі гірко заплакав хлопчик дивлячись у небо.

– Дивись синочку, головний вожак повернув голову і дивиться на відсталого птаха.

Дивлячись у небо мама з малим синочком, побачили, що птахи почали знижуватись чимраз нижче і сіли на повітря де стояли мама з сином. Вожак гусей підійшов до здивованих людей і щось по своєму загелготів до жінки. Вона хоч не розуміла пташиної мови, але зрозуміла по своєму, що птах просить її про допомогу хворому гусеві. Вона підійшла до птаха і легенько доторкнулась до нього. Він довірливо притулився до її руки і вона побачила під крильцями рану. Легесенько взяла його на руки, та сказала вожаку гусей, щоб собі летіли, а за цього гуся не журились, вона його вилікує, а на другий рік, коли вони прилетять він приєднається до них. Опустив вожак голову перед жінкою, ніби кланявся їй. Прогелготіли щось усі та й полетіли співаючи свою прощальну пісню.

Жінка занесла хворого пораненого птаха в хату, зробила йому тепленьке, м'ягеньке ліжечко, та почала лікувати його рану. Хлопчик якого звали Іванком годував і поїв птаха, і назвав його Любимий. Помаленьку рана загоїлась і дикий гусак Любимий уже злітав з свого теплого гніздечка, та ходив з Іванком по хаті. Іванко розмовляв з ним, розказував йому про тепле літечко, холодну зиму, та легенько гусака. А той від задоволення аж заплющував очі, та тулився до хлопчика. Пролетіла холодна зима, настала весна і Іванко з Любимим виходили на вулицю погрітись ласкавим сонечком. Вони походжали і щось розмовляли, Іванко своєю мовою, а гусак своєю.

Але вони добре розуміли один другого. Мати дивлячись на них журилася і думала, коли прилетять дикі гуси і Любимий полетить із ними, що тоді буде з Іванком. Хлопчик так привик до свого такого незвичайного друга, що вона не могла уявити, яка буде їх розлука. Та одного разу, коли уже сонечко заходило за гору, почули у небі курликання диких гусей. Любимий насторожено підняв голівку вгору і весело закурликав. Дивляться Іванко з мамою, а ключ гусей опускається все нижче і нижче. Прилетіли дикі гуси та всі посідали на подвір'я де залишили свого побратима. А гусь Любимий, як їх побачив розправив крила, та курличучи підійшов до гусей. З кожним з них привітався дзьобиками наче поцілувались і весело щось говорили по своєму. Певне Любимий розказував, як перебув зиму, як його вилікували, як Іванко годував і як він полюбив цю сім'ю, яка врятувала його від смерті, бо не долетів би він хворий з перебитим крилом і загинув би по дорозі в теплі краї. Головний вожак підійшов до Іванка, дав себе погладити, а перед жінкою знову вклонив голову. Покурликали гуси і піднялись в повітря разом з Любимим. Заплакав хлопчик, сльози котились з його очей, а мама заспокоювала Іванка, розказуючи йому, що так повинно бути, що його Любимий хоче знайти собі пару і вони знову прилетять до них. Хлопчик плакав та так і заснув із сльозами на очах. Другий день він вдивлявся в небо, чи не летить його вірний товариш. Але його не було. Аж за тиждень хлопчик скочив з ліжка, бо йому причулося курликання Любимого. І він не помилився. Вибіг на вулицю, а по дворі ходить його гусак, а біля нього молода

гусака кохана. Іванко так зрадів, що аж руками сплеснув. Підійшов до нього Любимий і голівкою та своєю пташиною мовою показав на лебедицю. Хлопчик покликав маму і тата, і всі разом з здивуванням дивились на сім'ю Любимого. Тато з допомогою Іванка зробили їм хату з колеса. На колесі зробили м'яке гніздо, зверху зробили дашок, аби коли буде дощ не намочив сім'ю. Повісили цю хатинку на дах Іванкової хати, там добре прикріпили, та залишили сім'ю Любимого, щоб вони жили собі у спокої. Любимий літав, а його наречена нанесла яєчок і сиділа в гнізді, висиджувала своїх пташенят. Скоро вони побачили як з гнізда повисувались маленькі голівки гусенят, а Любимий з дружиною їх годували. Отак у цій Іванковій сім'ї появилася ще одна сім'я. Восени вони відлітали усі у теплі краї, а весною знову повертались до домівки, де була в них збудована хатка, тепле гніздечко та їжа. Іванко також виростав і брав приклад з сім'ї Любимого. Де би не був, а завжди повертався до своєї сім'ї, до рідної домівки.

„Дикі гуси“

Дикі гуси прилетіли, по дорозі весну стріли,
Та коли вони летять, всю дорогу гелготять.

Дикі гуси прилетіли, коло ріки в полі сіли,
Сіли собі гелготять, дуже їсти вже хочять.

Прилетіли гуси дикі, такі файні невеликі,
Вони сіли гелготіли, бо додому прилетіли.

Іванко цього чекав, весь час в небо заглядав,

Чи летять вже вірні друзі, що живуть з ним у союзі.

Казка „Золота струна“

Присвячую легендарному гуцульському скрипалеві Василеві Івановичу Магуру.

Хлопчик сидів біля старого діда і грав. Він грав на якомусь дерев'яному інструменті і Василько називав його скрипкою. Хтось певно назвав-би цей інструмент простою дерев'яшкою з струнами, але коли хлопчик доторкався своїми маленькими пальчиками до струн, то бачив красу Карпатських гір, лісів і полонин. Старому дідусеві слухаючи музику малого відкривалося сяюче небо з зірками та від цієї заспокійливої музики йому хотілося спати і він засинав біля малого.

– Пам'ятаеш, Василько, як ти запитав мене якось, що ти повинен зробити в цьому житті, сказав дідусь.

– Так, дідусю пам'ятаю.

– Отак, ти можеш грати людям на цьому інструменті, сказав дідусь і показав рукою вдалину.

– Бачиш, люди живуть у містах. Багато таких міст на землі. Бери скрипку і йди туди. В кожному місті ти повинен грати... На різних струнах-різним людям. Ти уже навчився грати на золотій струні-ніколи не забувай про неї Васильку, хоча не завжди ти зможеш відкривати музику людям — не всі її почують. Ти коли прийдеш в місто, доторкнись золотої струни і запам'ятай й тих людей, котрі здригнулася від почутого. Їх буде не багато... Одні не бачить ні тебе, ні струни. Та в тебе є другі струни-на них і грай людям. Якщо людині подобається мелодія останньої струни-пограй на ній, но потім

доторкнися струни вище. Так відкриють люди золоті струни. І зміниться життя на Землі. І Василько пішов до людей. Хлопчик прийшов у місто коли сходило сонечко. Зазвучала золота струна... І в одному будинку-самого простому домі, як і багато і других в цьому місті-раптом відкрилося вікно. І хтось заспівав-і заграла золота струна на скрипці. Василько зайшов у групу людей, уже знаючи, що одна людина почула музику золотої струни.

– Що це в тебе у руках хлопче? — з іронією запитав Василя, якийсь чоловік.

– Музикант...

– Тоді пішли, іди за мною, сьогодні в моїй хаті свято. І ти повеселиш нас своїм триньканням.

І хлопчик пішов за ним.

В будинку було багато людей. Хлопчик тихенько доторкнувся золотої струни, та ніхто не слухав цього звуку. Тоді спустився на слідувачу струну, та ї цей звук був непоміченим. Люди підняли голови тільки тоді, коли Василь загравав на самій останній струні.

– А що, ти непогано граєш, хлопче, грубувати похвалив його якийсь чоловік.

– Та тільки повеселіше трохи, щоб дух заперло і танцювати можна було б!

– Так! Так! Підхопили всі. Василь знову загравав, люди пішли в танок і танцювали до упаду, кричали: Ще, ще!

– Хлопчик подивився на них і подумав піднятися на наступну струну. Люди продовжували танцювати, но деякі із них враз заспокоїлися, оглянулися навкруг, здивувалися такому безумству і чомусь задумалися.

Так, люди цього міста хотіли слухати музику двох останніх струн. Знайшлися такі, хто виготовив собі двохструнну скрипку. Пізніше появилася третя струна. На неї люди тільки почали озиватись. Василь знайшов того чоловіка, голос якого нагадував музику золотої струни і попросив його раз в тисячу років співати на сході сонця своїм золотострунним голосом. Він попросив його співати до тих пір, поки люди не почують в його голосі золоту струну в скрипці. А потім він і ті нові-другі хто почує-можуть співати і частіше... Благословив місто, Василь покинув його і пішов в друге...

В тому місті люди не почули музику навіть самої послідньої струни.

І тільки двоє людей відізнались на послідню струну, також, як той один відізнався на першу-золоту струну. Хлопчиківі прийшлося надовго затриматися у цьому місті. І він пішов із нього тільки тоді, коли уже всі міста навчалися танцювати під останню струну, а деякі слухали мелодію другої.

В третім місті — вже багато людей здригнулись при звуках золотої струни. А Василь побачив багато художників... Вони щось завзято малювали в своїх майстернях. Це були дуже правильні точні картини. Кожна картина малювалася художником з талантом і любов'ю. Це були особливі шедеври і люди поклонялися перед ними. І хоч художники малювали а не співали і не грали, Василь почув в їх темних красках мелодію четвертої струни. Коли Василь вийшов із майстерських, він увидів в полі художника, який викинув із своєї коробки чорний

колір і з захопленням малював синє небо, ясно синій, сіяючий багатогранний чистим відтінком краскою.

Це була п'ята струна...

В другому місті Василь наткнувся на революцію. Він увидів мужніх і сильних людей, відстоюючих свої світлі ідеали і які боролись за щастя усіх. Він бачив, як стиснувши зуби, вони терпіли любий біль, любе страждання, захищаючи свої плани і бажання добитись кращого життя. Він бачив, як сміливо дивились вони в очі своїм ворогам, які ждали від них зради друзів і душі. Видів нелюдські страждання, нелюдську витримку... І ще він видів-за цією напруженою боротьбою людей. Перехід від четвертої струни до п'ятої, за яку так вперто боролися революціонери не здогадуючись про це. Василь нічого не став розказувати цим змученим людям про струни. Вони би не зрозуміли його. Він просто загравав на своїй скрипці, трогаючи четверту і п'яту золоті струни. І він гравав до тих пір поки революція не закінчилась і люди не зажили по-новому. Через багато років він знову спостерігав революцію-перехід від п'ятої струни до шостої. Но революція не дуже відрізнялася від попередньої. Василь погравав і пішов у друге місто.

В другім місті Василь зустрів письменника, який роздумував про те, що що він такий маленький чоловік-може зробити нового і корисного після таких великих геніїв, які жили раніше... Яку таку ниточку літератури даровано письменникам нашого часу? "Яку нову сторону життя світу і людини ми люди прогресивного віку повинні засвітити?" — роздумував письменник.

Василько все ходив та грав...

В багатьох різних побував він. Бачив різних людей. Одні люди лиш почули останню струну, а другі уже давно жили музикою золотої струни.

Якось Василь зустрів старця, який колись багато років назад показав йому дорогу до людей. Вони

Вони зустрілися біля одного дивного міста. Старець показав на місто і сказав: "Багато років назад це місто було першим і яке ти вступив. Тоді люди танцювали під послідню струну, а тепер — дивись! І Василь побачив багато людей, кожний із яких на свій лад грав на золотій струні.

— А тепер дивись туди — показав старець, і Василь побачив інші міста. Майже всі вони грали на золотій струні. І лиш деякі були на підході. Всесвіт доторкнувся золотої струни.

— А тепер дивись на свою скрипку... Василь подивився на свій інструмент і побачив, що всі струни на скрипці золоті... "Інтересно, вони завжди були золотими чи стали такими тільки тепер?" — подумав Василь. Старець усміхнувся, розгадав його думку но не відповів.

— А тепер давай разом піднімем твою скрипку до сонця... Коли Василь знову глянув на скрипку, він здивувався: золота струна була на самому початку і була одна. А над нею сіяли дивної краси нові струни. Саму першу струну Василь не побачив — дуже сліпуче вона сіяла. Він ще довго любувався цією новою сіяючою скрипкою, але старець показав йому дорогу в золотострунні міста.

— Всі разом ви навчилися грати на послідніх струнах і

коли небудь підніметесь до тої — поки ще невідомої вам струни, сказав мудрець.

І Василь зайшов в нове місто...

Василь Могура

Не збагнути нам таїнств зелених,
Не сприйняти глибин, трагічних і вічних,
Що народом нашим пережито в них,
Подій історичних, всенародних, трагічних
Верхів ледь окреслений узір-
Смереки високі, вишиті зеленим.
Та це лише круте надбрів'я гір,
А тут завмерло димом глобленням.

Затихло все заснули всі,

Лиш у хаті одній не спали.

Там мати сина породила на зорі,

Й сина Васильком назвали.

І Дух Святий в дарунок дав,

Щоб син вмів звуки розуміти.

Тому з дитинства в скрипку грав,

Умів усіх розвеселити.

Але прийшли лихі часи-

Війни, голод і розрухи.

Взяли й Василя повели

На розстріл на великі муки.

Взяв скрипочку Василь у руки,

Пустив смик між шийки,

І задзвонив у різні звуки

Тужної гуцулки.

Як учули лихі люди,

Тай голови клоняють,

В душі вздріли полонини

Й мовчки сльози роняють.

Сказав старший не стріляти

У цього музику,

Най він грає, поки живе,

Про славу велику.

І музика його грала, іграє понині,

Про Могура знають всюди,

Тай ми в полонині.

І задзвони в різні звуки.

Казка про Землю

Створив Бог землю...і створив Бог зелену твердиню. Він створив її в великій таємниці свого буття. Душа Землі була подібна на прекрасного сліпучого-білого птаха із ангельського роду птахів, які спускаються з Неба і приносять на своїх крилах весну. Дивився Отець насвое дитя і радувався тому, що душа дійсно зробилася чудовою: Любов була її основою. Ця обжигаюча но втой же час ніжна і м'яка енергія створила таємничий і талановитий малюнок пензля Великого майстра. В цьому малюнку гармонійно вплелись: чистота води, прозорість повітря, сила матерії і якість вогню. Душа землі звучала мелодією самих високих духовних атмосфер.

Но сама земля родилася голою і сухою, як пустеля, і не було життя на її кам'янистій поверхні, тільки холодні вітри сушили її ще більше, не зустрічаючи опори для зупинки її сили. Тоді запитала Земля: “Отець для чого ти створив мене? Певне не для того, щоб лиш сухі вітри були моїми хазяями, я не хочу жити так самотньо і тільки для себе”. Почув це Отець запитав землю: “Дитино моя, чи готова ти стати матір'ю? Чи приймеш ти дітей моїх, як рідна мати, віддаш їм частинку себе, а можливо і всю себе для їх розвитку і пізнання життя, чи зігрієш теплом своїм, чи станеш для них рідною домівкою?”

І відповіла Земля: “Отець, для мене буде за щастя, бо служити дітям Твоїм, стати їм Матір'ю — для мене велика радість”. “Най буде так, — сказав отець і продовжив,

но для того, щоб життя стало можливе для існування на твоїй поверхності я перетворю тебе і ти народишся по-новому”. “Я готова до цього і з подякою прийму нове життя” — сказала Земля.

Чудеса створив Отець. Все, що є прекрасного в галактиці, на планетах, де життя проявило себе в буянні красок природних і різнообразних ландшафтах, все це подарували зірки з неба, Землі. Тут було зібрано все, і безкрайні гарячі пустині засіяні піском, і високі гори, і широкі степи, і прохолодні ліси, де були зібрані рослини, майже, що із ста небесних систем. Стихія води розлилася по Землі глибокими річками, морями, океанами, веселими струмками, яких було так багато, що вони переплелися утворюючи грайливі лабіринти озерами і водоспадами та скритими від очей підземними потоками. Отець подарував Землі небо, яке оповило її полу-розовим покривом із срібним сяйвом і захищало землю від згубних космічних променів. Отець подарував Землі хмари, щоб вони промивалися дощем і поїли Землю. Хмари були легкими, но часом перетворювалися в тучі і тоді блискавки з'єднували їх з Землею. А ще Отець подарував Землі сонячне світло, щоб все живе тут могло радіти і наповнюватися потоками життя. Отець подарував Землі час, і разом з ним сюди прийшли Осінь, Зима, Весна, Літо. Тут все дихало життям і Землю уже неможливо було впізнати. Вона стала істинним чудом творіння. Із безкрайніх висот Космосу вона виглядала неначе срібно-рожева перлина в долонях Всесвіту. Отець заселив Землю тваринами.

Но самими дивними створіннями, які прийшли на Землю були люди. Вони носили одягу і називали її теплом. Ця одягу була зіткана з ниток. Коли люди прожили кожен своє життя відходили до зірок. Отець їх там приймав, вони знову були його дітьми. І люди цінити цей дар. Вони не скривали свою Душу, та жили нею. Вони любили Землю і слухали її голос, який був голосом Матері, яка говорила із своїми дітьми.

Так, Мати-Земля дійсно полюбила людей, як своїх дітей, і вони віддячували їй своєю любов'ю. Земля годувала їх через плоди дерев і рослин, поїла їх із кристалічно чистих джерел. Вона відкривала людям свою красу, дивуючи їх. Вона давала їм можливість проявляти своє життя відкривати в собі таланти.

І не було у Всесвіті нікого щасливішого Землі, бо у неї були любимі діти, які жили в Гармонії і Любові та були світлом для свого Отця. Їх душі були відкриті Землі і Небу, і духи Небесні опускались на Землю до людей.

Десь на самому краю Всесвіту, там куди не проникають промені світла, існувало цікаве життя. Одного разу сутності, які там заселяли небо, узнали про Землю про те, яка там Гармонія і Радість навколо її дітей, що на Землі ніколи не хавається за горизонтом. І вирішили вони порушити закон Отця і підкорити Землю, заволодіти розумами і душами землян. Розробив хитроумний план, вони послали на землю одного із своїх мольфарів. Вони дали йому диковинний овоч, який був з середини наповнений темною рідиною. Ця рілина визивала хвороби, агресію. Прибувши на землю посланник віддав цей

овощ одному із жителів Землі. Людина ніколи не бачила нічого подібного. Овощ був дивним, но по своєму притягучим, неначе магніт своєю красою, під якою таїлась отрута. Після того, як людина попробувала його, вона заразилась і заразила все навкруги. Поступово хвороба обняла велику частину людства. Вона появилась в тому, що все навкруги почало відбиватися в людській пам'яті навпаки. Чорне здавалося білим, а біле-чорним, стало неможливо зрозуміти, де правда, а де брехня, а Душа та сама частина Отця, яка знала істину, яку неможна було обманути, була замкнута в темницю.

Люди перестали слухати голос Отця і своєї матері-Землі, вони замкнулись у собі. Віднині довіряли тільки своєму розуму і перестали відчувати серцем. Поступово матерія стала володіти їх думками. Люди все більше і більше задовольняли свої тіла, забувши про те, що лиш одежа для їх безсмертної Душі, яка не мала більше права голосу. Люди йшли до наживи, вони все більше були подібні по своїй природі тим сутностям, які дали попробувати ядовитий плід. Хворіли майже всі. З цього часу люди почали вірити в іншого Бога. Почалися довгі війни... Люди заради багатства ранили Землю, адже кров землі була тепер в ціні, за неї платили золотом.

Мати-Земля не пізнавала своїх дітей. Від болі і туги вона плакала, хотіла достукатись до їх сердець, але вони не чули голос Матері... Поступово все потускніло. Із-за агресії і страху розові світіння Землі стали сірими і криваві сльози лились із серця Землі.

Сусідні планети Землі говорили їй: “Скинь лишній груз бід і мук, які тобі принесли люди. Треба їх знищити і будеш жити, як ми”. Но земля відповіла їм: “Мій Отець-Творець. Він убійник і я, як його дитина, не хочу цього. Я люблю своїх дітей, хоч вони і не слухають мене. Я вірю в думку отця, а значить все буде по-іншому.

І попросила Земля: “Отець мій, мені не видержати цієї муки, спаси дітей моїх я не за себе прошу, но за них, зціли від хвороб, пробуди їх Душі сплячі”. І відповів Отець-Землі “Дитино моя, дуже хворе людство, закриті Душі їхні, не почули голос серця свого.

Треба Душі їхні із темниці визволити. Послав би я Духів Піднебесних тобі в допомогу, но не можуть вони до людей спуститися. Міг би я очистити тебе на короткий час, но обернулось би це великим знищенням, а я — Творець — не убійник. Бачу я другу можливість для цього, хоч не дуже пізно. Бачу серед людей ще є Душі чесні, через них і прийде спасіння.

І відправив Отець Духів Вогняних, щоб вони відкрили слово Боже і щоб всі зцілились. Багато Ангелів в цій битві боролись. Архангел Михаїл в сячих одяннях і все військо Піднебесне вигнало всіх, хто заволодів розумом людей. Знайшлись Душі у яких були ліки проти хвороби.

Їх знайшли Духи Вогняні, вони світились сонячним світлом. Ці світлі душі понесли в світ слово Отця, зціляючи всіх людей, випускаючи їх Душі з темниці.

Боротьба була довгою. Хто витримав битву очистився, а хто не витримав відправився туди звідки прийшов.

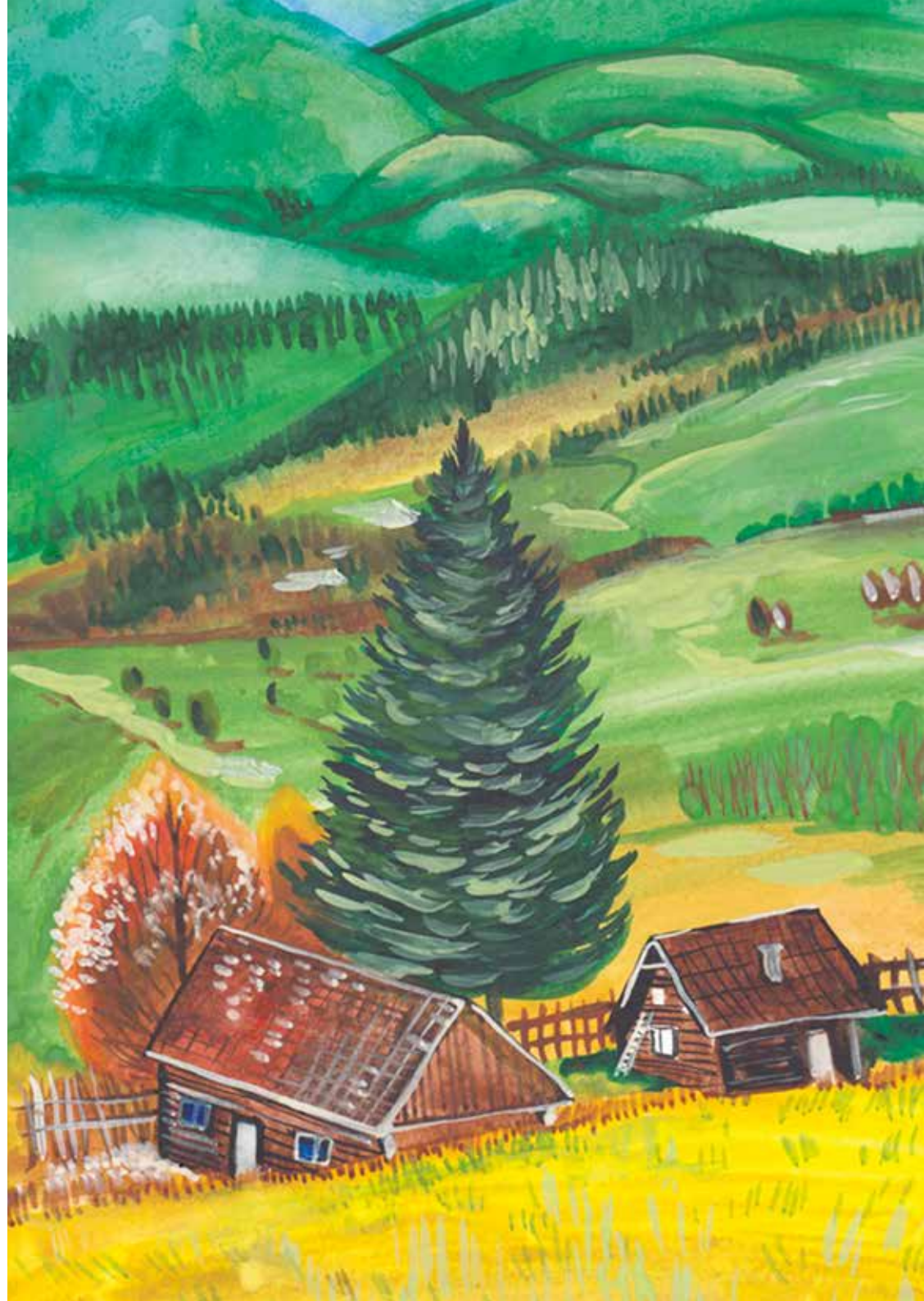

Поступово Земля знову засвітилась срібно-рожевим Світлом. Знову Радість і Гармонія зігрівали людське життя і Магія-Земля була щаслива, адже її голос любили слухати діти.

Вся Земля наповнилася світлом Отця, його творінню. Люди наче прокинулися після довгого сну. Знову серця людей наповнились любов'ю, світлом і мудрістю. Люди жаліли, що таке робили із своєю Землею-Матір'ю і просили в неї пробачення за свою сліпоту і дякували, що вона видержала і не знищила їх.

А Земля знову плакала, плакала прозоро-золотими краплями дощу, який поливав Землю і пробуджувалась весна. Плакала від щастя. Дощ відмивав потоками чистоти все навкруги і починалось Нове життя. Земля знову сміялась сонячним світлом і різними кольорами райдучи і вона дякувала Отцеві за спасіння дітей.

“Най буде так”, сказав отець і перевернув нову сторінку життя, адже життя-вічне, а значить продовжується!

Не гарна Катерина

Жив-поживав в одній гуцульській сім'ї хлопець, якого звали Гришею. Був він дуже добрий по своїй натурі. Поважав пожилих людей і завжди старався їм в чому небудь допомогти. У селі дуже любили люди цього хлопця і часто його звали Добродій. Хотілось йому по світу походити, та повидіти, які люди у світі живуть. Почав він просити маму і тата відпустити його в цей невідомий світ.

– Матусенько, відпустіть мене подорожувати.

– Синку, як ми без тебе і твого доброго серця будемо жити-казали батьки.

– Менша дочка Явдошка буде з вами, а я скоро повернуся, щось навчуся у людей-попросився Григорій.

Порадилася мама з татом та відпустили хлопця в дорогу.

Мати напекла йому пшеничного хліба, солонини та часнику положила у торбину і провела його за ворота. Іде він іде тим плаєм, який стелиться йому в далину, а навкруги ліси смерекові, квіти польові, від яких пахощі дурманять голову. Ішов-ішов, та трохи проголоднів. Сів на бережку, розстелив хустину біленьку, яку положила матусенька у торбинку, розклав їжу. Свіжий хліб, смачна солонина дуже посмакувала йому. Наївся, напився з джерела холодної прозорої аж солодкої водички та розлігся на бережку в квітучих травах. Незчувся як і заснув. І сниться йому сон...Іде до нього дівчина красуня. Відро

з водою несе, подорозі спіткнулась, упала-воду пролляла, сама вимазалась грязюкою, набила гулю на лобі. Побачивши це, Гриць так щиро засміявся, що пробудився.

Піднявся хлопець, та щнову рушив у дорогу. Ішов-ішов і дивиться назустріч іде дівчина з відрами повними води.

Побачивши його дівчина спіткнулась, та впала, розлилась вода з відер, сама вимазалась і ще й гулю набила на лобі.

Підбіг Грицько до дівчини, допоміг піднятися та хоч жаль було її, але й смішно, бо це йому наснилось і таки збулося.

Гриць питає дівчину:

– Як тебе звати-велечати?

– Катериною, — відповіла дівчина, -тільки мене Невдахою зовуть. Всі так називають, а моє справжнє ім'я і не згадують.

– Підем, отут сядемо на травичці, та поговоримо-каже хлопець.

Сіла Катерина, сльози витирає, Гриця питає.

– Ти видно добрий хлопець, всім стараєшся допомогти, допоможи і мені. Видно коли я родилась невдача і нещастя перед мене родилось! Ні в чому мені удачі нема! Як мені так жити далі?

– Горю цьому Катерино, ти тільки сама поможеш! Сама собі людина свою долю неначе ткаля тче із тонких ниток полотна свого життя. Кожний поступок вишиває життя на цьому полотні. І кожна ниточка тягнеться із прошлого життя до будуючого, майбутнього.

Розумієш, ти тепер як нещастя в долю людську влітається! Біль, горе, що людина другій людині робить, до нього бідою недоброю повертається. І зло не так легко замінити, легше його не робити. Якщо тепер з тобою біда якась станеться — ти не плач, не журись: скажи тільки ласкаво “прости!” тому кому лихо прийшлося від тебе. Так і вузлик темний в твоїй долі розв’яжеться. Як коваль залізо і золото кує, у вогні обпалює, водою поливає — і долю свою людина може міняти. Щоб від тяжкої долі звільнитися — ти сама повинна змінитися. Тільки це не просто. Не один день треба старатися!

Тут Катеринка, ще більше заплакала, весь платочок сльозами намочила.

– Звілки ти про коваля узнав? Люблю я його. Та хіба може він мене коли-небудь полюбити? Навіщо йому така як я невдаха, коли навкруги гарних дівчат багато?

– Яке це горе, якщо любиш ти людину хорошу? Як же любов може бути горем, яку ти даруєш? Та це щастя велике: коли в серці любов проснулась! Чого ти плачеш-мучишся? Видно не коваля, а себе ти любиш, таку як ти є, нещасну, неуклюжу. Себе ти тільки любиш та жалієш! Якщо хочеш без горя жити — не жаліти себе, а змінити! Ну що будеш із неуклюжої, нещасної, робити Катеринку добру, ласкаву, та красиву і розумну?

– Ну тоді починай, — каже Григорій, до річки іди, плаття своє грязне попері, слізки гірки обмий, ще й сама покупайся та жити по-новому починай!

Скупалася в річці Катерина — водичці весняній, студеній та свіжій! Очі від сліз позмивала, плаття дочиста

попрала, теплим сонечко обсушилася — неначе знову на світ народилася!

Говорить їй Григорій:

– Сонечко, що тебе обігріло-зцілило, подякуй йому з любов’ю сердечно!

Підняла Катерина руки до сонечка і подякувала за благодать, тепло. І полився із сонечка на неї промінь світла золотого. Під цим світлом вона стояла і наповнювалася живим світлом. Не була неуклюжа і некрасива, а стала Катерина неначе бутон рози розцвіла краса дівоча загорілась. Вся світиться від щастя, та говорить слова подяки Григорію.

– Ніколи мені не було так радісно і гарно! Дякую тобі, Гришо!

А Григорій у відповідь:

– Ти то світло, що загорілось у тебе всередині, всьому світу із серця цей вогонь подаруй: і матусі, і татові, і братикам, і сестрі і ковалю, що любиш ти його і сонечку і водичці чистій, і рибкам і птахам! Всім-всім щастя побажай: і всім хто живе на Землі — тоді не погасне в тобі світло і радість! Неначе сонечко у грудях Катерини, засвітилось! Від радості вона затанцювала, руки неначе крила простягала, все живе нами ласкала! Щастя своїм, та любов’ю сердечною Катерина з усіма ділитись стала

Дальше Григорій пішов. Іде і думає: “Кожна людина — коваль своєї долі. В творінні Божім — всьому людина є вінець! Тільки трудитися людина вотинна, щоби задуми Божі збулись!”

Життя

Комусь ми потрібні у цьому житті,
Тому і потрібно нам жити
То чесно і славно прожймо життя,
Уміймо життям дорожити.

Зміст:

Легенда-бувальщина, яку я присвячую Ірині Геннадіївні Бистрянській	3
Казка про самотнього дуба	8
Ціна розуму	15
Казка про полонину, що зветься Угорське та Василюк	19
Сім'я оленів	23
Ромашка	28
Мої курочки	32
Рибка форель	35
Мурашка	39
Казка про відьму	42
Правда-казка про бджілок	46
Казка про чарівну дудочку	50
Казка про Михайла і Марічку	56

Присвячую Дмитрові Гіліусі творцеві третього тисячоліття та майбутнього планети Земля	63
Казка про Василя, його друзів і гору Говерлу	67
Казка про Ганнуську та чарівну гадюку	72
Лютує вітер, бо згадав Настуньку	78
Казка про дівчинку, яка врятувала від смерті хвору маму	82
Казка-легенда про Угорське та каміння	86
Полюби ялинку — посади ялинку	91
Казка про Івана та диких гусей	96
Казка “Золота струна”	101
Казка про Землю	109
Не гарна Катерина	116

КАЗКИ ПАНІ ВАСИЛИНИ З ҚАРПАТ

Художник-иллюстратор Мазурок Наталія Іванівна
Дизайн та верстка – Андрієвська Лана Володимирівна

Підписано до друку 15.10.2020 р.
Формат 64x90/16. Друк офсетний.
Гарнітура Minion Pro. Умов. друк. арк.: 7,75
Наклад прим.: 300. Замовлення № 1510/20
Видавець: ТОВ «НВП «Інтерсервіс»,
м. Київ, вул. Бориспільська, 9,
Свідоцтво: серія ДК № 3534 від 24.07.2009 р.
Виготовлювач: СПД Андрієвська Л.В.
м. Київ, вул. Бориспільська, 9,
Свідоцтво: серія В03 № 919546 від 19.09.2004 р.